

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____

(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ

(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

Лада ШПІНЯН

(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Комплексна оцінка фінансового стану страхової компанії**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 12

Пасічна Анастасія Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____

(підпис)

Керівник: Толстенко Оксана Юріївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____

(підпис)

Рецензент Наталія Кудренко

(ім'я та прізвище)

_____

(підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

табл.5. Динаміка активів банків та небанківських фінансових компаній, табл.6. Динаміка показника Херфіндаля-Хіршмана конкуренції постачальників за різними фінансовими послугами, табл. 7. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок, табл. 8. Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, табл. 9. Динаміка показників діяльності ломбардів, табл.10. Динаміка показників діяльності недержавних пенсійних фондів, табл. 11. Динаміка основних показників діяльності страхових компаній.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Толстенко О.Ю.		
II	Толстенко О.Ю.		

7. Дата видачі завдання 31 січня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	31.01.2022	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	28.02.2022	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	28.03.2022	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	25.04.2022	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	03.05.2022	
6	Попередній захист	10.05.2022	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	17.05.2022	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	24.05.2022	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	03.06.2022	

Здобувач

_____ Овезгулієв І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ Толстенко О.Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Пасічна А. А. «Комплексна оцінка фінансового стану страхової компанії»

Кваліфікаційна робота на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет харчових технологій. Київ, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню теоретичних та практичних питань, пов'язаних з комплексною оцінкою фінансового стану страхової компанії.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито економічну сутність фінансового стану підприємства, вивчено страхові компанії як суб'єкти підприємницької діяльності, визначено систему показників комплексного оцінювання фінансового стану страхової компанії.

Другий розділ присвячено загальній характеристиці, комплексній оцінці фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС» та обґрунтуванню напрямів його удосконалення.

Ключові слова: фінансовий стан, страхова компаній, фінансовий аналіз, фінансові показники, ліквідність, платоспроможність, ділова активність, фінансова стійкість, доходи, витрати, рентабельність.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ.....	7
1.1. Сутність та необхідність проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства.....	7
1.2. Методичні основи комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії.....	16
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ АТ «СТРАХОВА ГРУПА» «ТАС» ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	24
2.1. Комплексне оцінювання фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС».....	24
2.2. Напрями покращення фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС».....	49
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	59
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах посиленої конкуренції на ринку страхових послуг, виникає об'єктивна необхідність адекватної оцінки діяльності страхових компаній, аналізу їх інвестиційної привабливості і ступеня надійності. Об'єктивний аналіз дасть змогу визначити лідерів і аутсайдерів ринку страхових послуг, що є досить важливим при всебічному розширенні спектра видів страхування, пропонованих страховими компаніями.

Труднощі розробки цілісної системи показників оцінки діяльності страхової компанії обумовлені тим, що в теперішній час в різних вітчизняних виданнях робляться спроби застосування закордонного досвіду оцінювання діяльності страховика. У зв'язку з тим, що в різних країнах одні й ті ж показники відомі під різними назвами, у вітчизняній практиці деякі показники зустрічаються під різними назвами, що ускладнює їх ефективне застосування. Дискусійним є питання про кількість показників, які всебічно розкривають зміст діяльності страхової компанії. У цьому зв'язку необхідно із усього різноманіття вибрати найбільш суттєві показники оцінки результатів діяльності страхової компанії і, на цій основі, визначити узагальнюючі показники.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. У своїх працях питання оцінки фінансового стану страхової компанії досліджували такі вітчизняні вчені, як О. О. Гаманкова, О. М. Залєтов, О. В. Козьменко, Г. Н. Нагайчук, Л. В. Нечипорук, Н. В. Ткаченко, Г. О. Роганова, Л. В. Шірінян, Я. П. Шумелда та ін. Вивчення наукового доробку щодо оцінки діяльності страхових компаній показало, що стверджувати про наявність будь-якої цілісної системи показників оцінки результатів управління діяльністю страховика поки що не доводиться. Кожна з існуючих розробок має свої переваги і недоліки. Саме подальший пошук ефективних рішень і обумовлює актуальність теми кваліфікаційної роботи.

Метою роботи є вивчення теоретичних та практичних питань, пов'язаних з комплексною оцінкою фінансового стану страхової компанії, та виявлення напрямків удосконалення фінансового стану на прикладі АТ «Страхова група» «ТАС».

Відповідно до поставленої мети необхідно виконати наступні **завдання**:

- вивчити сутність та необхідність проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства;
- розкрити методичні основи комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії;
- провести комплексне оцінювання фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС»;
- визначити напрями покращення фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС».

Об'єктом дослідження є проведення комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні підходи до комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії.

Методи дослідження. В роботі використано економіко-статистичний аналіз – при проведенні оцінки фінансового стану; фінансовий аналіз показників діяльності, аналітичний метод – при дослідженні фінансового стану страхової компанії, графічний аналіз – для побудови графіків.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти, фактичні дані Нацкомфінпослуг, НБУ, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів з питань оцінювання фінансового стану страхової компанії.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1.1. Сутність та необхідність проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства

Дефініція «фінансовий стан» пов'язана з проведенням фінансового аналізу, інвентаризації та обліку. Ще у XVII сторіччі економіст Жак Саварі усвідомив, що баланс впливає з інвентаризації [1, с. 12]. Цей період і вважається початком запровадження фінансового аналізу. Удосконалення фінансовий аналіз зазнав вже в XIX ст. завдяки досліднику Д. Чербоні, який додав до інвентаризації бухгалтерські рахунки [2, с. 128]. А вже на початку XX сторіччя почали застосовувати бухгалтерській облік як інструмент аналізу фінансового стану підприємства.

Основою зазначеного підходу є аналіз балансу підприємства і фінансової звітності. Завершенням формування підходів до фінансового аналізу і управління фінансовими ресурсами підприємств, за якими ці процеси відбуваються нині, вважають 90-ті роки XX сторіччя.

Розкриємо сутність дефініції «фінансовий стан» з погляду сучасних вчених. На думку Савицької Г. В. фінансовий стан підприємства відображає його капітал в процесі обігу і визначає спроможність до саморозвитку [3, с. 606].

Покропивний С. Ф. розширює поняття фінансовий стан, називаючи його «фінансово-економічним станом» підприємства та зазначає, що такий стан характеризує рівень рентабельності, фінансової стійкості і здатність розраховуватися за зобов'язаннями [4, с. 439]. Отже, у такому підході вже присутні складові оцінки фінансового стану.

На думку Литовських А. М. фінансовий стан господарюючого суб'єкта – це сукупність таких складових як конкурентоспроможність, використання фінансових ресурсів та капіталу, виконання зобов'язань [5, с. 6].

Нині комплексну оцінку фінансового стану підприємств прийнято проводити за методиками, які розроблені міністерствами. Водночас, НБУ та банками розроблено власні методики визначення фінансового підприємства. Розглянемо деякі методики, в яких є визначення фінансового стану.

В Україні користуються «Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій», в якій фінансовий стан визначається як результат взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємств. Цей результат є сукупністю виробничо-господарських чинників і визначається за допомогою системи показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів [6, п. 15].

У підручнику Гриньової В. М. та Коюди В. О. фінансовий стан підприємства розглядається як сукупність показників, які відображають використання фінансових ресурсів [7, с. 62].

У підручнику «Фінансовий менеджмент» за редакцією професора Поддєрьогіна А. М. викладено узагальнене визначення фінансового стану підприємства, в якому він визначається як комплексний результат взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємств, який залежить від сукупності чинників і який характеризує система показників щодо фінансових ресурсів [8, с. 261]. Наведене визначення дуже корелює з визначенням, наданим в «Методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств».

В економічній літературі знаходимо визначення фінансового стану підприємств вітчизняних вчених Дем'яненка М. Я., Осмолівського В. В., Коробова М. Ф. та інших, які вважають, що фінансовий стан підприємства – це інтегрована за показниками характеристика якості його діяльності [9, с. 24].

У навчальному посібнику «Економічний аналіз» за редакцією Чумаченка М. Г. Визначає фінансовий стан як показник кредитоспроможності, платоспроможності, виконання зобов'язань перед іншими [10, с. 51].

На думку Шеремета О. О. фінансовий стан потрібно визначати як співвідношення активів та пасивів, засобів підприємства та їх джерел [11, с. 26].

Бандурка О. М. визначає фінансовий стан як ступінь забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами з метою здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями [12, с. 180].

За визначенням Цал-Цалко Ю. С. фінансовий стан є сукупністю показників, які відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, його реальні й потенційні фінансові можливості, які безпосередньо залежать від результатів їх підприємницької діяльності [13, с. 123].

Отже, проведений огляд наукових робіт дає підстави узагальнити підходи авторів щодо поняття фінансового стану підприємства та визначити його як спроможність підприємства забезпечити фінансування поточної діяльності, розвиток та погашення зобов'язань перед іншими учасниками ринку.

Метою здійснення підприємством оцінки власного фінансового стану є виявлення резервів підвищення ліквідності та прибутковості, прогнозування фінансового стану на майбутнє. Важливою є оцінка фінансового стану і кредиторами з метою нівелювання ризиків діяльності.

Зазвичай фінансовий стан підприємства визначають за допомогою сукупності показників. Оскільки основою такої оцінки є елементи фінансового аналізу, основними завданнями аналізу фінансового стану підприємства є такі:

- а) розрахунок ефективності використання майна (капіталу) та ресурсів;
- б) проведення аналізу рентабельності та ділової активності;

- в) проведення аналізу ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості;
- г) визначення місця на фінансовому ринку та конкурентоспроможності підприємства та його продукції [5, с. 46].

Таким чином, можна зробити висновок, що аналіз фінансового стану підприємства є частиною загального аналізу його господарської діяльності [14, с. 126].

Виходячи із зазначеного вище, для оцінки фінансового стану підприємства застосовують такі критерії як: фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, кредитоспроможність, прибутковість діяльності підприємства, оптимальність розподілу прибутку, раціональне використання ресурсів і наявність власних фінансових ресурсів.

Страхові компанії так само, як і підприємства, є суб'єктами підприємницької діяльності, головною метою якого є отримання прибутку. Страхові компанії формують фонди і резерви грошових коштів за рахунок юридичних та фізичних осіб та проводять виплати після настання страхових випадків [15, с. 43]. За результатами діяльності страховики намагаються отримати прибутки. Відтак, з метою підтримання фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, забезпечення конкурентоспроможності в довгостроковому періоді, страхова компанія аналогічно до підприємства проводить всебічний аналіз фінансового стану, але з врахуванням специфіки страхової діяльності. Перш, ніж розглядати підходи до оцінки фінансового стану страхової компанії, розкриємо сутність діяльності страховика як суб'єкта підприємницької діяльності.

Закон України «Про страхування» розподіляє страховиків на тих, хто здійснює страхування життя («life»-страховики) та тих, хто здійснює страхування інше, ніж страхування життя («non-life»-страховики) [16].

Страхові компанії провадять такі види діяльності як:

- основна операційна (або страхова),
- інша операційна (не страхова),
- фінансова (пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів),

- інвестиційна [17, с. 18].

Основними видами діяльності страхових компаній є страхова та перестрахова. До інших видів діяльності відносять фінансову та інвестиційну.

Інвестиційна діяльність є сферою особливої уваги страховиків, оскільки її результати суттєво впливають на фінансовий стан страхових компаній, у першу чергу, на її платоспроможність [18, с. 54]. Саме тому операції з інвестування є важливим напрямом діяльності страхових компаній. Зарубіжний досвід засвідчує, що прибуток від інвестицій у зарубіжних страхових компаній становить близько 20–30% від загального доходу, а в Україні цей показник ледве досягає 2-3% [4, с. 219].

Основним джерелом доходів страховика виступають страхові премії (страхові платежі, страхові внески) за укладеними договорами страхування. Варто відвітити, що страхові платежі не відразу відносять до доходів від страхової діяльності, адже під час їх надходження вони розподіляються на зароблені і незароблені страхові премії. А заробленими преміями вони стають поступово, з часом, оскільки з часом ймовірність настання страхового випадку і відповідно ймовірність виплати страхового відшкодування знижуються. Таким чином, на відміну від підприємств, страхові компанії є специфічними підприємствами, які спочатку акумулюють кошти, а якщо настають страхові випадки – виплачують страхові відшкодування, тим самим надаючи свої послуги.

Одним з важливих аспектів діяльності будь-якого підприємства є формування ресурсів. Для страховиків це питання регулюється законодавчими вимогами до акціонерних товариств [19]. Основним джерелом формування фінансових ресурсів страхової компанії є капітал, який включає в себе сукупність власних, залучених чи позичених фінансових ресурсів, які використовують для покриття витрат від здійснення діяльності [20, с. 75].

Розглянемо складові капіталу страхової компанії на рис. 1.1,

Рис. 1.1. Складові капіталу страхової компанії [20, с. 75]

В Україні існують законодавчі вимоги до мінімальної суми статутного капіталу страхової компанії: для «non-life»-страховиків нормативно встановлений розмір статутного капіталу становить 1 млн євро, а для «life»-страховиків – 10 млн євро [16].

Іншим важливим джерелом є страхові премії. Їх розмір визначають, виходячи із страхових тарифів, які залежать від різних видів та об'єктів страхування. Страхові премії, своєю чергою, формують страхові резерви, з яких здійснюються виплати клієнтам при настанні страхових випадків [21, с. 239].

Страхова компанія також може використовувати залучені та запозичені ресурси, до яких відносять: кредити банків; розміщення облігацій; лізинг; страхові резерви.

Таким чином, фінансові ресурси страхової компанії можна охарактеризувати як грошові кошти, формування яких відбувається завдяки страховій діяльності, що мають цільове призначення, та використовуються для виконання зобов'язань компанії.

Однією з важливих умов функціонування страхової компанії є її платоспроможність. У зв'язку з цим у Законі України «Про страхування» викладені умови забезпечення платоспроможності, одна з яких – формування страхових резервів, достатніх для виплат страхових сум і відшкодувань [16].

Розглянемо стисло сутність та склад страхових резервів страховика. Страхові компанії «non-life» або «life» можуть формувати різні резерви відповідно до специфіки своєї діяльності (рис. 1.2).

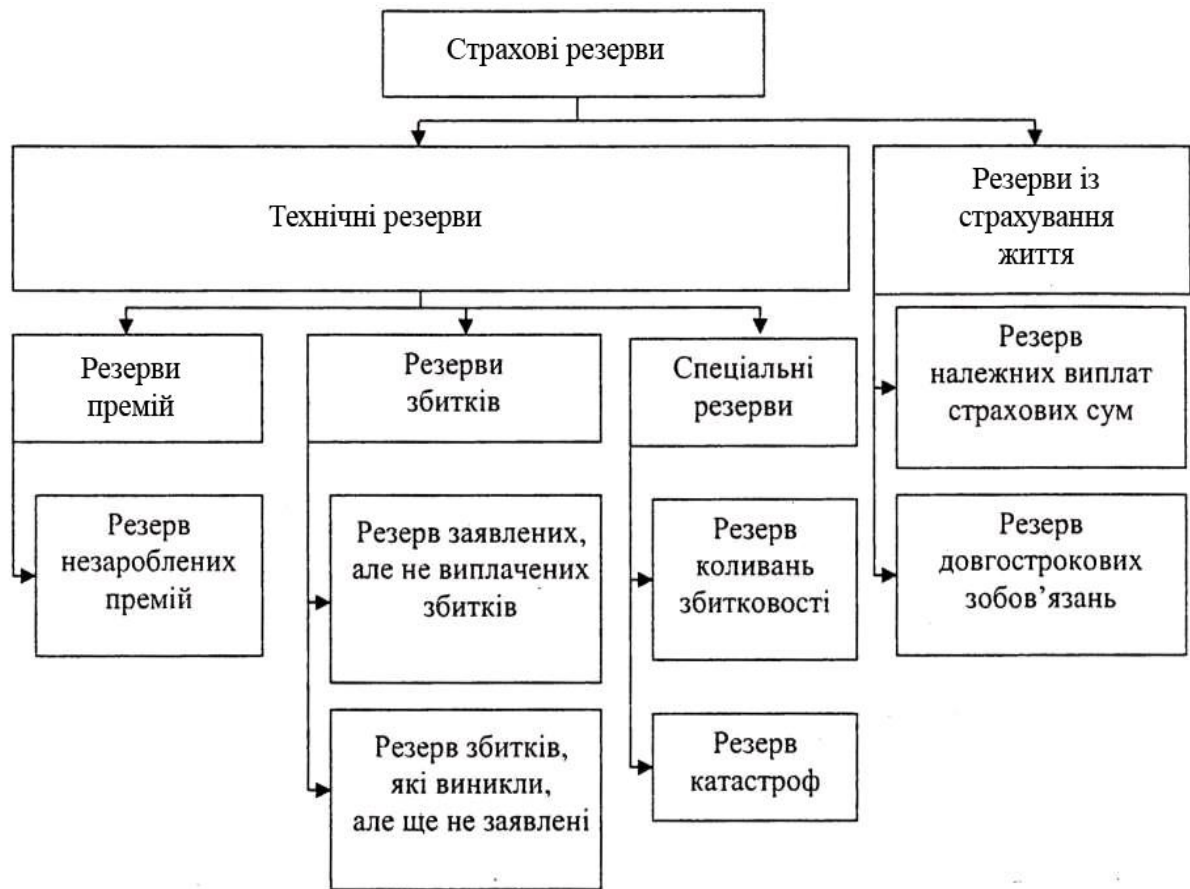

Рис. 1.2. Склад страхових резервів відповідно до Закону України «Про страхування» [16]

Так, «non-life»-страховики створюють технічні резерви, які включають резерв незароблених премій і резерв збитків і спеціальні резерви.

Завдяки наявності технічних резервів страхові компанії можуть бачити загальний обсяг відповідальності за договорами страхування. Обсяг таких має бути достатнім для покриття відшкодування всіх збитків за діючими договорами страхування.

Наприклад, резерв незароблених премій відображає забезпечення прийнятих страховиком зобов'язань за договорами страхування, що не завершилися на кінець звітного періоду (зазвичай, року). Міжнародна практика використовує

кілька методів визначення зазначеного резерву: метод $\frac{1}{4}$ («плаваючих кварталів»), метод « $\frac{1}{365}$ » («pro rata temporis»), метод « $\frac{1}{24}$ » («паушальний» метод) [21, с. 234].

Такий резерв, як резерв коливань збитковості призначений для майбутніх страхових виплат, а саме, для компенсації витрат страховика, що пов'язані з відшкодуванням збитків. Кошти цього резерву використовують у тому випадку, коли фактична збитковість перевищує очікуваний рівень збитковості.

Формування резерву катастроф не є обов'язковим для страховиків. Його створюють за бажанням для страхових виплат на випадок настання природних катастроф або значних техногенних аварій.

На відміну від «non-life»-страховиків, «life»-страховики формують математичні резерви, формування яких здійснюється окремо від інших видів страхування (рис. 1.3).

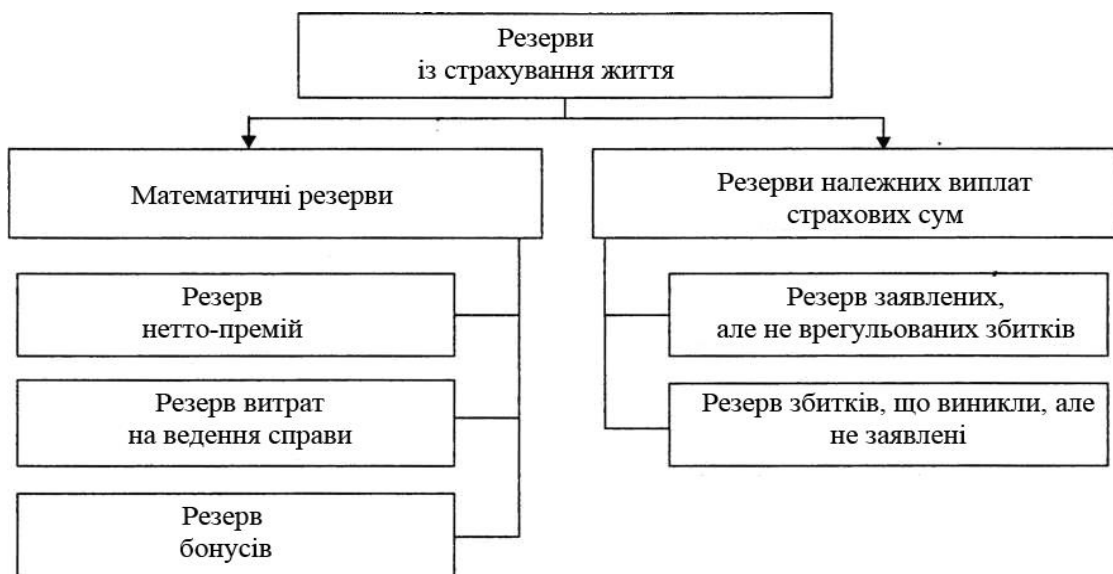

Рис. 1.3. Склад резервів зі страхування життя відповідно до Закону України «Про страхування» [16]

Величина резервів довгострокових зобов'язань (математичних резервів) обчислюється актуарно окремо по кожному договору згідно з методикою формування резервів зі страхування життя з урахуванням темпів зростання інфляції. Методику формування резервів зі страхування життя, обсяги страхових зобов'язань залежно від видів договорів страхування життя, а

також мінімальні строки дії договорів страхування життя встановлює Уповноважений орган.

З резерву належних виплат страхових сум у разі настання страхового випадку страховики здійснюють виплати.

Кошти резервів із страхування життя можуть використовуватися для довгострокового кредитування житлового будівництва, в тому числі індивідуальних забудовників, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. При цьому страховикам забороняється здійснення інших видів кредитної діяльності. Щодо наданих позик фізичним особам-страхувальникам, які уклали договори страхування життя, то вони мають бути в межах, що не перевищують подвоєння внесених страхових премій за цими договорами.

Страховикам не дозволяється використовувати кошти резервів із страхування життя для погашення будь-яких зобов'язань, крім тих, що відповідають прийнятим зобов'язанням за договорами із страхування життя, і не можуть бути включені до ліквідаційної маси у разі банкрутства страховика або його ліквідації з інших причин. Ці кошти підлягають передачі іншому страховику за згодою страхувальника та застрахованої особи або підлягають передачі застрахованій особі.

Для надійнішого забезпечення виконання своїх зобов'язань перед страхувальниками страхове законодавство України передбачає можливість створювання вільних резервів (із метою забезпечення платоспроможності), Фонду страхових гарантій (як окремої юридичної особи), Централізованих страхових резервних фондів та органів управління цими фондами для забезпечення виконання страховиками зобов'язань щодо окремих видів обов'язкового страхування.

1.2. Методичні основи комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії

Комплексна оцінка фінансового стану страхової компанії будується на основі аналізу фінансової звітності (рис. 1.4).

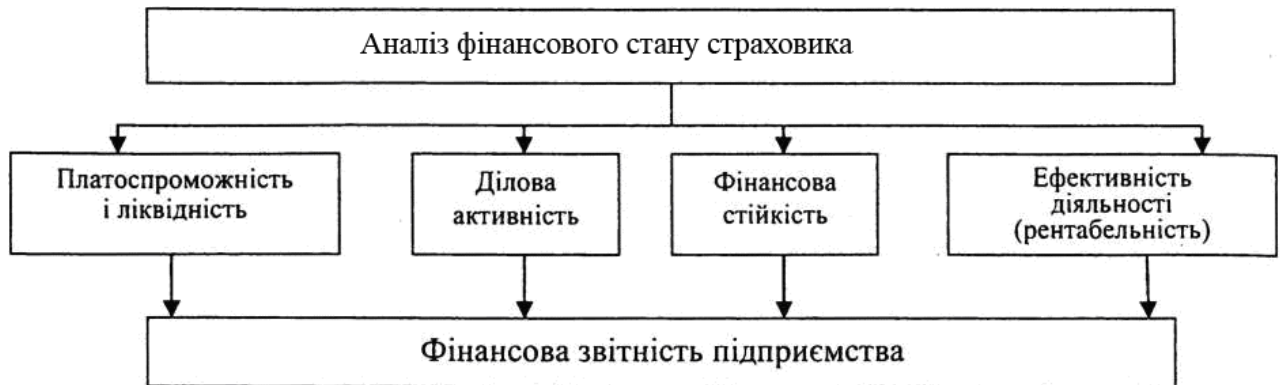

Рис. 1.4. Групи показників оцінки фінансового стану страхової компанії

Узагальнення результатів досліджень щодо методики оцінки фінансового стану страхової компанії виявило, що здебільшого для цієї мети використовують чотири групи показників [22, с. 116]:

Група 1 – платоспроможності та ліквідності;

Група 2 – ділової активності;

Група 3 – фінансової стійкості;

Група 4 – рентабельності (ефективності діяльності).

Перша група показників фінансового стану пов'язана з оцінкою платоспроможності страховика. Друга група показників свідчить про оборотність активів, оборотність власного капіталу, оборотність оборотних активів тощо. Від швидкості обороту капіталу залежить прибуток, що надходить від різних видів діяльності страхової компанії. Третя група показників фінансового стану показує ступінь залежності страховика від позикових (залучених) коштів. Четверта група показників фінансового стану свідчить про ефективність діяльності страхової компанії.

Найбільш вдалою, на наш погляд, є система комплексного оцінювання фінансового стану страхової компанії, в якій поєднано однотипні показники і

для оцінювання фінансового стану визначено такі групи показників: показники ліквідності та платоспроможності (табл. 1.1); показники рентабельності та ділової активності (табл. 1.3); показники фінансової стійкості (табл. 1.3) [23, с. 389].

Таблиця 1.1

Показники ліквідності та платоспроможності страхової компанії

[23, с. 389]

№	Показник	Формула для розрахунку	Алгоритм розрахунку
1	Коефіцієнт загальної (фінансової) автономії	Власний капітал / Валюта балансу	p.1495 ф.1 гр. 4 / p.1900 ф.1 гр. 4
2	Коефіцієнт страхової автономії	Власний капітал / Страхові резерви	p.1495 ф.1 гр. 4 / p.1530 ф.1 гр. 4
3	Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал / Зобов'язання (поточні та довгострокові)	p.1495 ф.1 гр. 4 / (p.1595 + p.1695) ф.1 гр. 4
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (грошової платоспроможності)	Абсолютно ліквідні активи / Поточні (короткострокові) зобов'язання і забезпечення	(p.1160 + p.1165) ф.1 гр.4 / 1695 ф.1 гр.4
5	Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	Оборотні активи / Поточні зобов'язання і забезпечення	p.1195 ф.1 гр.4 / p.1695 ф.1 гр.4
Для «non-life» страховиків			
6	Коефіцієнт запасу платоспроможності (рівень платоспроможності)	Фактичний запас платоспроможності (ФЗП) / Нормативний запас платоспроможності (НЗП). $ФЗП = А - НА - З$ $НЗП = \max(НЗП_1, НЗП_2)$. $НЗП_1 = 0,18 (СП - 0,5 \cdot СПП)$ $НЗП_2 = 0,26 (СВ - 0,5 \cdot СВП)$	$ФЗП = (p.1300 - p.1000 - p.1595 - p.1695) \text{ ф.1 гр.4.}$ $НЗП_1 = 0,18 (p.2011 - 0,5 \cdot p.2012) \text{ ф.2 гр.3.}$ $НЗП_2 = 0,26 [(p.240) \text{ Д.2 гр. 3} - 0,5 \cdot p.150 \text{ Д.2 гр. 3}]$
7	Коефіцієнт достатності капіталу страховика	Прийнятні активи (ПА) / Нормативний обсяг активу (НОА). $НОА = \max(З+К, З+НЗП)$	$З = (p.1595 + p.1695 + p.1700) \text{ ф.1 гр.4.}$ $К = 30 \text{ млн грн}$
Для «life» страховиків			
8	Коефіцієнт запасу платоспроможності (рівень платоспроможності)	$ФЗП / НЗП_3$. $НЗП_3 = 0,05 \text{ СР}$	$ФЗП = (p.1300 - p.1000 - p.1595 - p.1695) \text{ ф.1 гр.4.}$ $НЗП_3 = 0,05 \text{ СР} = 0,05 \cdot [p.1531 \text{ ф.1 гр. 4}]$
9	Коефіцієнт достатності капіталу страховика	Прийнятні активи (ПА) / Нормативний обсяг активу (НОА). $НОА = \max(З+К, З+НЗП_3)$	$З = (p.1595 + p.1695 + p.1700) \text{ ф.1 гр.4}$ $К = 45 \text{ млн грн}$

$СП (СВ)$ – страхові премії (виплати);

$СПП (СВП)$ – сума страхових премій (виплат), переданих у перестраховання (компенсованих перестраховиками);

A – загальна сума активів;

НА – сума нематеріальних активів;

З – сума зобов'язань і забезпечень;

СР – математичні резерви (резерв довгострокових зобов'язань).

Розглянемо докладніше зміст зазначених групи показників.

Група показників ліквідності та платоспроможності є основною для визначення фінансового стану страховика. Оцінка проводиться через аналіз ліквідності, розрахунок нормативного і фактичного запасів платоспроможності.

За визначенням, ліквідність – це здатність швидко перетворити активи в готівку з мінімальними витратами його вартості для оплати власних зобов'язань за рахунок внутрішніх джерел [23, с. 390].

Особливу увагу має бути приділено коефіцієнтам, які демонструють, наскільки страховик є незалежним від зовнішніх джерел фінансування, а саме, коефіцієнтам автономії та фінансової залежності. Чим більшою є питома вага власного капіталу у загальному обсязі капіталу, тим більше можливостей у страхової компанії щодо подолання несприятливих ситуацій у разі їх виникнення.

Важливим для страхової компанії є коефіцієнт запасу платоспроможності, який визначає, у скільки разів фактичний запас платоспроможності (ФЗП) перевищує нормативний запас (НЗП). Цей показник дає підстави зробити висновок щодо достатності рівня платоспроможності страховика.

Поряд з коефіцієнтом запасу платоспроможності (або показника рівня платоспроможності страховика) важливим є показник рівня достатнього покриття власними коштами, який розраховують за такою формулою:

$$CAR = (ФЗП - НЗП) / НЗП \quad (1.1)$$

Таблиця 1.2

Критерії оцінки фінансового стану страховика

Діапазон значень CAR	Ступінь покриття власними коштами
0 %	Недостатнє
від 0 до 25 %	Нормальне
від 26 до 50 %	Добре
від 51 до 75 %	Надійне
від 76 %	Зразкове

Варто зазначити, що Розпорядженням Нацкомфінпослуг №850 від 07.06.2018, яке набули чинності повною мірою з 30 червня 2020 року, затверджено додаткові вимоги до платоспроможності страховиків і достатності капіталу [24]. У Розпорядженні визначено поняття «прийнятні активи» (ПА) страховика та «нормативний обсяг активу» (НОА).

Прийнятні активи охоплюють: грошові кошти на поточному рахунку і касі, депозити та валютні вкладення згідно, нерухоме майно, акції та облігації підприємств, іпотечні сертифікати та облігації, облігації місцевих позик та міжнародних фінансових організацій, державні облігації України, права вимоги до перестраховиків, інвестиції в економіку України, банківські метали, кредити страхувальникам - фізичним особам, кошти, сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України з урахуванням деяких винятків.

Проте, за таким підходом розрахувати прийнятні активи за допомогою даних лише «Звіту про фінансовий стан» виявляється неможливим, тому доведеться скористатися ще й «Примітками до річної фінансової звітності» [23].

Величину нормативного обсягу активів (НОА) визначають як більшу з двох величин:

$$\text{НОА} = \max (З+К, З+НЗП) \quad (1.2),$$

де З – сума зобов'язань і забезпечень (р. 1595 + р. 1695 + р. 1700) гр.4 пасиву

балансу (Звіту про фінансовий стан);

НЗП – нормативний запас платоспроможності;

К – 30 млн грн для «non-life»-страховика та 45 млн грн – для «life»-страховика.

Проводячи комплексну оцінку рентабельності та ділової активності страхової компанії, визначають такі показники (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Показники ділової активності страховика [30, с. 389]

№	Показник	Формула для розрахунку	Алгоритм розрахунку
1	Рентабельність активів (ROA)	Чистий прибуток / Середньорічний розмір активів	$100\% \times \text{p.2350 (або 2355) ф.2 гр. 3} / [0,5 \times (\text{p.1300 ф.1 гр.3} + \text{p.1300 ф.1 гр.4})]$
2	Рентабельність власного капіталу (ROE)	Чистий прибуток / Середньорічний розмір власного капіталу	$100\% \times \text{p.2350 (або 2355) ф.2 гр. 3} / [0,5 \{ \text{p.1495 ф.1 гр.3} + \text{p.1495 ф.1 гр.4} \}]$
3	Рентабельність продажів або страхової діяльності (ROS)	Чистий прибуток / Чисті зароблені страхові премії	$100\% \times \text{p.2350 (або p.2355) ф.2 гр. 3} / \text{p.2010 ф.2 гр. 3}$
4	Ділова активність у страхуванні (ресурсовіддача страхової діяльності, коефіцієнт оборотності активів)	Чисті зароблені страхові премії / Середньорічний розмір активів	$\text{p.2010 ф.2 гр. 3} / [0,5 \times (\text{p.1900 ф.1 гр. 3} + \text{p.1900 ф.1 гр. 4})]$
5	Залежність від перестраховиків	Частка перестраховика у страхових резервах / Страхові резерви	$100\% \times \text{p.1180 ф.1 гр. 4} / \text{p.1530 ф.1 гр. 4}$
6	Рівень страхового відшкодування (збитковість страхових операцій; рівень виплат, показник андеррайтингу)	Страхові виплати / Валові страхові премії	$100\% \times [(\text{p.240} + \text{p.250}) \text{ Д.2 гр. 3}] / \text{p.2011 ф.2 гр. 3}$

Показник рентабельності активів (ROA) свідчить про прибутковість кожної гривні активів. Показник рентабельності власного капіталу (ROE) визначають за формулою співвідношення прибутку та власного капіталу.

Показник ROE засвідчує, який прибуток було отримано на кожен гривню залучених власних коштів.

Рентабельність продажу (ROS) свідчить про доцільність страхової діяльності.

Він визначається співвідношенням прибутку та обсягу виручки від реалізації продукції, тобто, у випадку страхових компаній, до страхових премій.

Важливим для оцінки впливу ризиків нестабільної співпраці з перестраховиками є визначення такого показника, як коефіцієнт залежності страхування від перестраховиків, який розраховується як відношення частки перестраховика у страхових резервах до страхових резервів. Адже від надійності перестраховика залежить фінансова стійкість страхової компанії в тому числі.

Рівень страхового відшкодування визначається як співвідношення страхового відшкодування та величини страхових премій.

І, насамкінець, в межах комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії проводиться комплексна оцінка фінансової стійкості (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Показники фінансової стійкості страховика [23, с. 389]

№	Показник	Формула для розрахунку	Алгоритм розрахунку
1	Чистий фінансовий результат (прибуток)	Прибуток (або збиток)	p.2350 (або 2355) ф.2 гр.3
2	Загальна фінансова стійкість	Дохід / Витрати	[p.2011 + p.2014+ p.2110 + p.2120 + p.2200 + p.2220 + p.2240 + p.2105] ф.2 гр.3 / [p.2012 + p.2013 + (p.2014) + p.2050 + p.2070 + (p.2105) + (p.2110) + p.2130 + p.2150 + p.2180 + p.2250 + p.2255 + p.2270] ф.2 гр.3
3	Стійкість власного капіталу (темп змін, темп приросту)	Зміна власного капіталу за рік / Власний капіталу на початку року	100% x {p.1495 ф.1 гр. 4 – p.1495 ф.1 гр. 3} / 1495 ф.1 гр. 3
4	Стійкість оборотних активів (темп змін, темп приросту)	Зміна оборотних активів за рік / Розмір оборотних активів на початок періоду	100% x {p.1195 ф.1 гр. 4 – p.1195 ф.1 гр. 3} / p.1195 ф.1 гр. 3
5	Адекватність резервів преміям	Страхові резерви / Чисті зароблені страхові премії	p.1530 ф.1 гр. 4 / p.2010 ф.2 гр. 3
6	Страхове покриття	Страхові резерви / Страхові відшкодування	p.1530 ф.1 гр. 4 / [(p.240 + p.250) Д.2 гр. 3]

Аналіз фінансової стійкості полягає у визначенні тенденцій у змінах доходу

страхової компанії, прибутку. Важливе значення має аналіз темпів зростання власних коштів і відповідності страхових резервів страховим преміям та виплатам.

Оцінка передбачає також корегування темпів зростання за звітний період та за минулий період з рівнем інфляції в країні за рік. Наприклад, зміна власного капіталу за рік вважається нормальною, якщо темп змін власного капіталу перевищує темп інфляції за рік.

Для того, щоб компанія отримувала прибуток, що забезпечує загальну фінансову стійкість, доходи страхової компанії повинні перевищувати витрати.

Подібна умова має дотримана і для забезпечення стійкості оборотних активів, темпу змін оборотних активів.

Специфічним щодо страхової діяльності цільовим показником виступає показник адекватності резервів преміям. Його визначають як співвідношення страхових резервів та чистих зароблених страхових премій. Фактичне значення показника має перевищувати 0,25.

Ще однією надзвичайно важливою умовою є перевищення страхових резервів над страховими відшкодуваннями, адже таке перевищення свідчить про достатність коштів страхових резервів, що страхова компанія в будь-який момент могла відповідати за своїми зобов'язаннями.

Достовірність комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії полягає не тільки у правильності розрахунків та порівнянні показників фінансового стану страховиків, а й правильній їх інтерпретації. З цього випливає важливість визначення критеріїв та нормативів для розрахованих показників (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Критерії та нормативи для показників фінансового стану [23, с. 389]

№	Назва	Критерій
оцінювання ліквідності та платоспроможності		
1	Загальна автономія	> 0,2
2	Страхова автономія	> 1
3	Фінансова незалежність	> 1
4	Абсолютна ліквідність	> 0,2
5	Поточна ліквідність	> 1
6,8	Запас платоспроможності	> 1,25. ФЗП > НЗП не менше 1 млн. євро
7,9	Достатність капіталу	> 1
оцінка рентабельності та ділової активності		
1	Рентабельність активів, %	> 0
2	Рентабельність власного капіталу, %	> інфляція за рік
3	Рентабельність продажів, %	> 0
4	Ділова активність у страхуванні	> 0
5	Залежність від перестраховиків, %	< 30%
6	Рівень страхового відшкодування, %	> 50%
оцінка фінансової стійкості		
1	Чистий фінансовий результат (прибуток)	> 0
2	Загальна фінансова стійкість	> 1
3	Стійкість власного капіталу (темп змін), %	> інфляція за рік (9,8% у 2018 році)
4	Стійкість оборотних активів (темп змін), %	> інфляція за рік (9,8% у 2018 році)
5	Адекватність резервів преміям	> 0,25
6	Страхове покриття	> 1

Отже, розглянута система показників дає змогу провести оперативну комплексну оцінку фінансового стану страхової компанії, адже сформована група показників є оптимальною, оскільки наведені коефіцієнти доволі легко обчислювати, дані для їх розрахунку можна знайти у фінансовій звітності та додатках до неї. Правильно проведена комплексна оцінка фінансового стану дає змогу не тільки ідентифікувати проблемні елементи, а й робити обґрунтовані висновки щодо розвитку тенденцій зміни фінансового стану страхової компанії в цілому.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ АТ «СТРАХОВА ГРУПА» «ТАС» ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Комплексне оцінювання фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС»

Акціонерне товариство «Страхова група» «ТАС» працює на страховому ринку України доволі давно. Початок роботи був покладений в 1998 році. АТ «Страхова група «ТАС» – універсальний страховик, що пропонує споживачам більше 100 страхових продуктів за різними видами добровільного та обов’язкового страхування. Продукти сформовані в комплексні страхові програми, відповідно до яких кожен клієнт – юридична або фізична особа – може застрахувати свої ризики як окремо, так і в комплексі. «Метою діяльності компанії є одержання прибутку шляхом надання послуг з усіх видів страхового захисту майнових інтересів громадян і юридичних осіб та здійснення фінансової діяльності в межах, визначених законодавством та Статутом Компанії» [25].

Клієнтами компанії є юридичні особи, банки, страхові компанії, іноземні представництва, промислові підприємства, інвестиційні фонди та інші. АТ СГ «ТАС» має ліцензії Держфінпослуг України на здійснення 28 видів страхування, з них 16 – у формі добровільного, та 12 – у формі обов’язкового. Страхова компанія АТ «Страхова група» «ТАС» пропонує наступні види страхових послуг:

- добровільне майнове страхування: вантажу; майна юридичних осіб від вогневих ризиків і інших небезпек; майна фізичних осіб; будівельно-монтажних робіт; ризику перерви у виробництві; водного транспорту; залізнично-дорожнього транспорту; кредитів; інвестиції; кредитного портфеля банку; виданих прийнятих кредитів; фінансових ризиків; ризиків аграрного товаровиробника; тварин; ризиків вирощування водних ресурсів у внутрішніх водоймах України;

- добровільне страхування відповідальності: за невиконання договірних зобов'язань; за оплату екстрених послуг під час подорожі за кордон і по території України; перед третіми особами; професійної відповідальності; перед третіми особами за якість продукції; за забруднення навколишнього середовища; власників водного транспорту (в т. ч. відповідальність перевізника);
- добровільне особисте страхування: персоналу на ядерних установках; на випадок хвороби; медичне страхування.
- обов'язкове страхування: цивільної авіації; цивільно-правової відповідальності автовласників (ОСЦПВ); сільськогосподарських культур, врожаю зернових культур і цукрового буряка; тварин на випадок загибелі, знищення; членів добровільних пожежних дружин; спортсменів вищих категорій; відповідальності власників зброї; відповідальності власників собак; відповідальність суб'єктів перевезення небезпечних вантажів; відповідальність експортерів і осіб, відповідальних за утилізацію небезпечних вантажів; відповідальність при експлуатації небезпечних об'єктів.

На рисунку 2.1 видно, що більшу частку у структурі страхового портфеля займають премії з обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, далі 24 % займають премії за договорами страхування КАСКО. Частка полісів «Зелена картка» в портфелі страховика склала 14%.

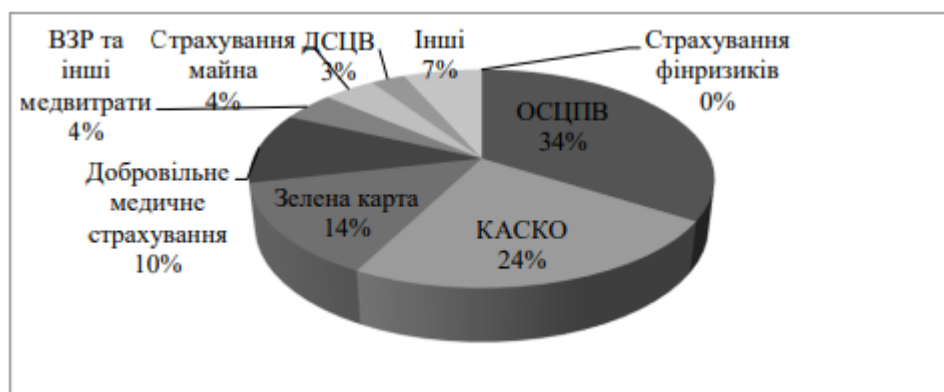

Рис. 2.1. Структура страхового портфелю АТ «Страхова група» «ТАС» за 2020 рік [25]

Аналіз показників фінансово-господарської діяльності страхової компанії АТ «Страхова група» «ТАС» здійснено на основі фінансових документів, представлених у додатках. Проаналізуємо фінансові показники на основі балансу АТ «Страхова група» «ТАС» за період 2018–2020 років, структуру показників представлено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

**Динаміка складу активів балансу АТ «Страхова група» «ТАС»
за 2018–2020 роки**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.		Темп приросту,%	
				2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	1 316 1	1083	838	-233	-245	-17,71	-22,62
Незавершені капітальні інвестиції	26 000	46 000	66 832	+20 000	+20 832	+76,92	+45,29
Основні засоби	82 743	151 003	147 196	+68 260	-3 807	+82,50	-2,52
Довгострокові фінансові інвестиції	250 480	556 558	563 751	+306 078	+7 193	+122,20	+1,29
Відстрочені аквізиційні витрати	123 024	153 060	191 583	+30 036	+38 523	-	+25,17
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	304 956	381 041	454 665	+76 085	+73 624	+24,95	+19,32
Усього за розділом I	788 519	1 288 745	1 424 865	+500 226	+136 120	+63,44	+10,56
II. Оборотні активи							
Виробничі запаси	2 960	3 282	3 778	+322	+496	+10,88	+15,11

Продовження табл. 2.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	175 297	236 124	276 776	+60 827	+40 652	+34,70	+17,22
Дебіторська заборгованість за розрахунками							
за виданими авансами	3 806	15 672	4 040	+11 866	-11 632	+311,77	-74,22
з нарахованих доходів	13 477	16 144	15 454	+2 667	-690	+19,79	-4,27
Інша поточна дебіторська заборгованість	7 741	6 965	7 376	-776	+411	-10,02	+5,90
Гроші та їх еквіваленти	459 825	25 562	20 443	-434 263	-5 119	-94,44	-20,03
Витрати майбутніх періодів	439	341	939	-98	+598	-22,32	175,37
Частка перестраховика у страхових резервах	154 239	178 507	188 599	+24 268	+10 092	+15,73	+5,65
Усього за розділом II	817 784	817 156	1 032 391	-628	+215 235	-0,08	+26,34
Баланс	1 606 303	2 105 901	2 457 256	+499 598	+351 355	+31,10	+16,68

За даними таблиці 2.1 необоротні активи АТ «Страхова група» «ТАС» у 2020 році становили 1 424 865 тис. грн проти 788 519 тис. грн у 2018 році, тобто протягом досліджуваного періоду спостерігався приріст обсягу необоротних активів. Однак основне зростання показника відбулось у 2019 році, приріст даного показника склав 63,44%, що значно перевищує рівень зростання показника у 2020 році (+10,56%). У складі необоротних активів АТ «Страхова група» «ТАС» у 2018–2020 роках, нематеріальні активи скоротились з 1 316 тис. грн до 838 тис. грн, що у відносному вираженні спостерігається зниження показника на -17,71% та на 22,62%. Незавершені капітальні інвестиції у 2019 році з 26 000 тис. грн зросли до 46 000 тис. грн і у 2020 році вони зросли ще на 45,29% і становили 66 832 тис. грн. Основні

засоби, як ключовий фактор формування необоротних активів АТ «Страхова група» «ТАС» у 2019 році з 82 743 тис. грн зросли до 151 003 тис. грн, але у 2020 році відбулось незначне зменшення обсягів основних засобів (-2,52%) до 147 196 тис. грн.

Довгострокові фінансові інвестиції протягом 2018 – 2020 років мали тенденцію до зростання. Так у 2019 році відбулось значне зростання показника на 122,20%, що перевищує зростання даного показника у 2020 році (+1,29%). Відстрочені аквізиційні витрати АТ «Страхова група» «ТАС» у 2019 році в загальному становили 153 060 тис. грн, що на 30 036 тис. грн більше ніж у 2018 році, за результатами діяльності у 2020 році їх сума становила 191 583 тис. грн, що на 25,17% більше порівняно із 2019 роком. Залишок коштів АТ «Страхова група» «ТАС» у централізованих страхових резервних фондах у 2018–2020 роках мав тенденцію до зростання, приріст даного показника 24,95% спостерігався за даними 2019 року, тоді як у 2020 році він становив 19,32%, проте загальна сума показника у 2020 році становила 454 665 тис. грн проти 304 956 тис. грн початкових. Щодо обсягів та складу оборотних активів АТ «Страхова група» «ТАС» у 2018–2020 роках, потрібно відмітити, що їх ключовим елементом була дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, що у 2018 році з 175 297 тис. грн зросла до 236 124 тис. грн у 2019 році та до 276 776 тис. грн у 2020 році, що є негативним зрушенням. Збільшення обсягів виробничих запасів з 2 960 тис. грн у 2018 році до 3 778 тис. грн у 2020 році не мало визначального впливу на склад оборотних активів. Протягом 2018–2020 років для АТ «Страхова група» «ТАС» позитивним є значне акумулювання грошових коштів та їх еквівалентів, у 2018 році їх сума становила 459 825 тис. грн перевищуючи розмір основних засобів, була домінуючим елементом у структурі активів страхової компанії. В результаті змін, які спостерігалися у 2020 році обсяг грошових коштів та їх еквівалентів зменшився до 20 443 тис. грн. Загальний обсяг активів АТ «Страхова група» «ТАС» у 2018 році становив 1 606 303 тис. грн, у 2019 році – 2 105 901 тис. грн, що на 499 598

тис. грн більше. У 2020 році цей показник суттєво змінився (+16,68%) і становив 2 457 256 тис. грн.

На рисунку 2.2 наочно представимо динаміку активів АТ «Страхова група» «ТАС».

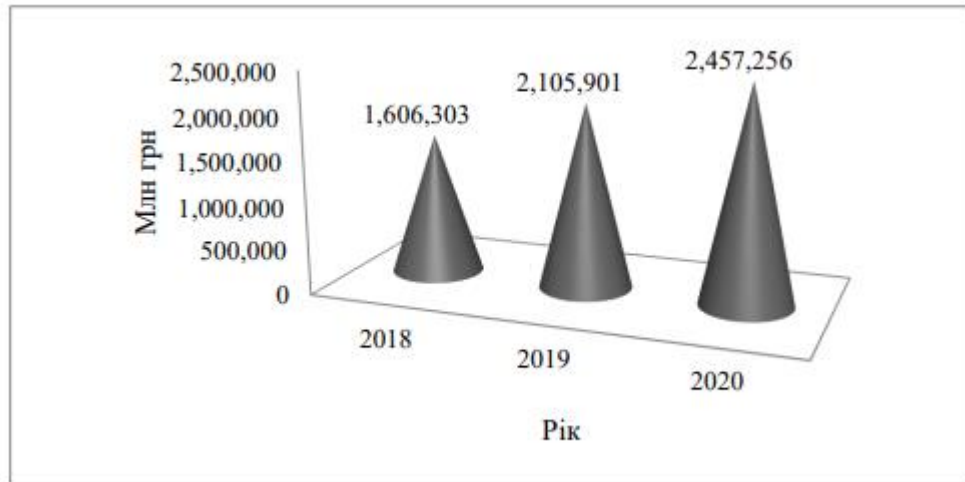

Рис. 2.2. Динаміка активів АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018–2020 роки.

Відповідно до даних таблиці 2.2 в структурі активів найбільша питома вага припадає у 2020 році на необоротні активи і яка склала 58%, що на 3,2% менше ніж у 2019 році. На оборотні активи на 2020 рік припадало лише 42%, що на 3,2% більше ніж у 2019 році.

Серед статей необоротних активів найбільша питома вага до підсумку балансу в аналізований період припадає на довгострокові фінансові інвестиції (22,9% на 2020 рік), що свідчить про значні обсяги вкладень коштів в цінні папери інших емітентів і пов'язано зі специфікою страхової діяльності.

Таблиця 2.2

**Структура активів балансу АТ «Страхова група» «ТАС»
за 2018–2020 роки**

Показник	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення за питомою вагою	
	тис. грн.	Питома вага, %	тис. грн.	Питома вага, %	тис. грн.	Питома вага, %	2019 до 2018	2020 до 2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Необоротні активи								
Нематеріальні активи	1 316	0,1	1 083	0,1	838	-	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	26 000	1,6	46 000	2,2	66 832	2,7	+0,6	+0,5
Основні засоби	82 743	5,2	151 003	7,2	147 196	6,0	+2,0	-1,2
Довгострокові фінансові інвестиції	250 480	15,6	556 558	26,4	563 751	22,9	+10,8	-3,5
Відстрочені аквізиційні витрати	123 024	7,7	153 060	7,3	191 583	7,8	-0,4	0,5
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	304 956	19,0	381 041	18,1	454 665	18,5	-0,9	+0,4
Усього за розділом I	788 519	49,1	1 288 745	61,2	1 424 865	58,0	+12,1	-3,2
II. Оборотні активи								
Виробничі запаси	2 960	0,2	3 282	0,2	3 778	0,2	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	175 297	10,9	236 124	11,2	276 776	11,3	+0,3	+0,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками								
за виданими авансами	3 806	0,2	15 672	0,7	4 040	0,2	+0,5	-0,6

Продовження табл. 2.2

з нарахованих доходів	13 477	0,8	16 144	0,8	15 454	0,6	-0,1	-0,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	7 741	0,5	6 965	0,3	7 376	0,3	-0,2	-
Гроші та їх еквіваленти	459825	28,6	25 562	1,2	20 443	0,8	-27,4	-0,4
Витрати майбутніх періодів	439	0,0	341	-	939	-	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	154 239	9,6	178 507	8,5	188 599	7,7	-1,1	-0,8
Усього за розділом II	817 784	50,9	817 156	38,8	1032 391	+42,0	-12,1	+3,2
Баланс	1606303	100	2105 901	100	2457 256	+100	-	-

На дебіторську заборгованість у 2020 році припадає 11,3%, що на 0,1% більше ніж у 2019 році. Це свідчить про виконання зобов'язань з боку дебіторів страховика, але також пов'язано зі зниженням надходжень страхових платежів. Проаналізуємо фінансові показники по пасиву балансу АТ «Страхова група» «ТАС» таблиця 2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка фінансових показників пасиву балансу АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018–2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.		Темп приросту, %	
				2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	102 000	102 000	102 000	-	-	-	-
Капітал у дооцінках	33 467	84 363	84 363	+50 896	-	+152,08	-
Резервний капітал	16 190	16 397	16 397	+207	-	+1,28	-

Продовження табл. 2.3

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	288 807	378 793	454 383	+89 986	+75 590	+31,16	+19,96
Інші резерви	10 268	29 378	39 679	+19 110	+10 301	186,11	35,06
Усього за розділом I	45 732	610 931	696 822	565 199	+85 891	1235,89	+14,06
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Інші довгострокові зобов'язання	-	21 063	11 521	+21 063	-9 542	-	-45,30
Довгострокові забезпечення	5 505	9 042	11 103	+3 537	+2 061	+64,25	+22,79
Страхові резерви	1 078 640	1 380 602	1 614 042	301 962	233 440	+27,99	+16,91
Усього за розділом II	1 084 145	1 410 707	1 636 666	326 562	225 959	+30,12	+16,0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість за:							
довгостроковими зобов'язаннями	-	-	12 679	-	+12 679	-	-
товари, роботи, послуги	36 056	43 917	46 266	+7861	+2 349	+21,80	+5,35
розрахунками з бюджетом	14 264	26 117	19 345	+11853	-6 772	+83,10	-25,93
у тому числі з податку на прибуток	9 728	21 346	17 155	+11618	-4 191	+119,43	-19,63
розрахунками зі страхування	2	-	-	-2	-	-100,00	-
розрахунками з оплати праці	32	146	84	+114	-62	+356,25	-42,47
одержаними авансами	10 194	13 091	18 549	+2897	+5 458	+28,42	+41,69
Інші поточні зобов'язання	6 186	1	23 866	-6185	+23 865	-99,98	+2386500
Усього за розділом III	71 426	84 263	123 768	+12837	+39 505	+17,97	+46,88
Баланс	1606 303	2105 901	2457 256	+499 598	+351 355	+31,10	+16,68

Аналізуючи фінансові показники представлені у таблиці 2.3 можемо зробити наступні висновки, власний капітал за вказаний період становить 696

822 тис. грн, нерозподілений прибуток за 2019–2020 роки збільшився на 75 590 тис. грн, що склало 19,96% темпу росту за вказаний період часу. Негативний вплив на загальну суму власного капіталу протягом усього періоду дослідження спричиняло нарощення обсягів непокритого збитку, що з 288 807 тис. грн у 2018 році зріс до 454 383 тис. грн у 2020 (річні темпи зростань становлять відповідно 31,16 % та 19,96 %). Дещо позитивною тенденцією щодо фінансової діяльності є збільшення показника страхових резервів за вказаний період на 233 440 тис. грн або на 16,91%. По такому важливому чиннику для страхової компанії, як кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2020 році порівняно із 2019 роком зріс на 2 349 тис. грн, що склало 5,35% темпу росту за вказаний період. На рисунку 2.7 видно, що власний капітал АТ «Страхова група» «ТАС» у 2018 році становив 45 732 тис. грн, а у 2019 році – 610931 тис. грн, що на 565 199 тис. грн більше ніж у попередньому році. Власний капітал у 2020 році склав 696 822 тис. грн, що на 85 891 тис. грн більше, ніж у попередньому році, тобто спостерігається загальна позитивна динаміка зростання (рис. 2.3).

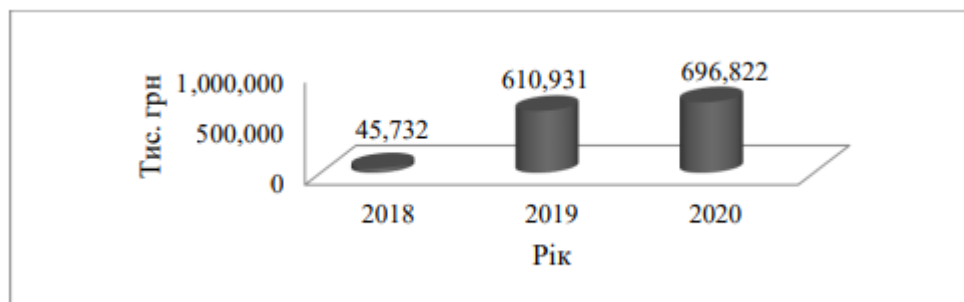

Рис. 2.3. Динаміка власного капіталу АТ «Страхова група» «ТАС» у 2018–2020 роках

Відповідно до документів, представлених у додатку, а саме, звіту про фінансовий результат АТ «Страхова група» «ТАС», здійснимо аналіз фінансових показників, відповідно звітної документації. Дані компанії відповідно звіту про фінансові результати за період 2018–2020 роки представлено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

**Динаміка фінансових результатів АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018–
2020 роки**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.		Темп приросту,%	
				2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
Чисті зароблені страхові премії	967 328	1 473 689	1 766 998	+506 361	+293 309	+52,35	+19,90
Премії підписані, валова сума	1 387 745	1 815 100	2 026 920	+427 355	+211 820	+30,79	+11,67
Премії переданні у перестраховування	140 005	165 522	116 749	+25 517	-48 773	+18,23	-29,47
Зміна резерву незароблених премій	298 170	166 712	146 828	-131 458	-19 884	-44,09	-11,93
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	17 758	-9 117	3 655	-26 875	+12 772	-151,34	-140,09
Собівартість реалізованої продукції	165 526	328 861	393 480	+163 335	+64 619	+98,68	+19,65
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	545 449	726 963	887 597				
Валовий прибуток/збиток	+256 353	+417 865	+485 921				
Доход (витрати від зміни інших страхових резервів)	-105 868	-101 806	-80 175				
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-118 669	-135 251	-86 611				
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	12 801	33 445	6 436				
Інші операційні доходи	93 376	-	-				
Адміністративні витрати	212 722	271 197	331 791				
Витрати на збут	3 057	2 837	2 941				

Продовження табл. 2.4

Інші операційні витрати	121593	167831	197880				
Фінансовий результат від операційної діяльності прибуток/збиток	-93511	-30711	4517				
Інші фінансові доходи	128609	205449	230689				
Інші доходи	41622	72623	129102				
Фінансові витрати	626	6622	5631				
Інші витрати	34161	74171	138905				
Фінансовий результат до оподаткування прибуток/збиток	41933	166568	219772				
Витрати (дохід) з податку на прибуток	37780	58287	82760				
Чистий фінансовий результат прибуток/збиток	4153	108281	137012				

Аналізуючи дані представлені у таблиці 2.4 можна зробити наступні висновки, чисті страхові премії у 2019 році зросли на 506 361 тис. грн порівняно із 2018 роком, а у 2020 році збільшились ще на 293 309 тис. грн порівняно з 2019 роком, що є безпосередньо позитивним показником для страхової діяльності компанії. Валова сума підписаних премій АТ «Страхова група» «ТАС» також мала тенденцію до збільшення. Так у 2019 році відбулось зростання показника на 30,79% або на 427 355 тис. грн порівняно з попереднім роком, та у 2020 році на 211 820 тис. грн, або на 11,67% в порівнянні із 2019 роком. Премії, передані у перестраховання у 2019 році порівняно із 2018 роком збільшились на 25 517 тис. грн, тоді як у 2020 році спостерігалось спадання даного показника на 48 773 тис. грн, або на (– 29,47%).

Зміна резерву незароблених премій, їх валова сума, зменшилась з 298 170 тис. грн у 2018 році до 146 828 тис. грн у 2020 році. Показник зміни

частки перестраховиків у резерві незароблених премій знизився з 17 758 тис. грн у 2018 році до 3 655 тис. грн у 2020 році.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) у 2018 році становив 165 526 тис. грн. У 2019 році даний показник збільшився на 163 335 тис. грн, а у 2020 році на 64 619 тис. грн та у кінцевому результаті склав 393 480 тис. грн.

Валовий прибуток у 2018 році склав 256 353 тис. грн, а у 2019 році – 417 865 тис. грн, даний показник зріс на 161 512 тис. грн або на 63%. У 2020 році він ще збільшився на 68 056 тис. грн або на 16,29%, що є позитивною тенденцією для діяльності страхової компанії. У 2018–2020 роках спостерігається наявність витрат від зміни інших страхових резервів.

Адміністративні витрати у 2018 році становили 212 722 тис. грн, у 2019 році даний показник становив 271 197 тис. грн, що на 58 475 тис. грн більше ніж у 2018 році, та у 2020 році значення показника було 331 791 тис. грн, що на 60 594 тис. грн більше ніж у 2019 році. Щодо витрат на збут, то даний показник мав тенденцію до зменшення, тоді як у 2018 році він становив 3 057 тис. грн, то у 2020 році він мав значення 2941 тис. грн. Інші операційні витрати зросли з 121 593 тис. грн у 2018 році до 197 880 тис. грн у 2020 році. Фінансовий результат від операційної діяльності страхової компанії залишаючись від'ємним у 2018 році -93 511 тис. грн, та у 2019 році - 30 711 тис. грн, за результатами 2020 року став додатнім та склав 4 517 тис. грн.

Інші фінансові доходи становили 128 609 тис. грн – у 2018 році, та 230 689 тис. грн у 2020 році, що на 25 240 тис. грн більше ніж у 2019 році.

В результаті описаних ключових змін показників, у 2018-2020 роках страхова компанія отримувала прибуток 41 933 тис. грн у 2018 році та 219 772 тис. грн – у 2020 році, що на 53 204 тис. грн більше ніж у 2019 році. За рахунок впливу витрат з податку на прибуток на суму 37 780 тис. грн, 58 287 тис. грн та 82 760 тис. грн у 2018–2020 роках відповідно, чистий фінансовий результат діяльності страховика залишався додатнім. Для наочного

представлення динаміки чистого фінансового результату продемонструємо рисунок 2.4.

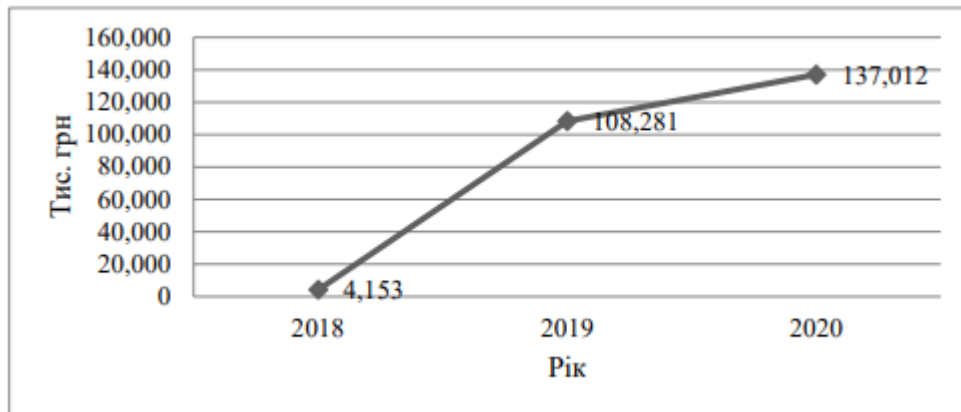

Рис. 2.4 Динаміка фінансового результату АТ «Страхова група» «ТАС» у 2018–2020 роках

Так, чистий прибуток з 4 153 тис. грн у 2019 році зріс на 104 128 тис. грн досяг рівня 108 281 тис. грн, натомість у 2020 році його обсяг ще збільшився на 26,53 % та становив 137 012 тис. грн.

Здійснимо також аналіз руху готівки АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018– 2020 роки, дані представимо у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз руху готівки АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018– 2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.		Темп приросту, %	
				2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності							
Надходження від:							
Реалізації продукції	1 180 528	1 546 244	1 814 951	+365 716	+268 707	+30,98	+17,38
Цільового фінансування	735	795	1 431	+60	+636	+8,16	+80,00
Надходження від операційної оренди	-	9 728	9 396	+9 728	-332	-	-3,41
Інші надходження	64 158	123 087	115 967	+58 929	-7 120	+91,85	-5,78
Витрачання на оплату:							
Товарів (робіт, послуг)	692 968	966 609	1 174 297	+273 641	+207 688	+39,49	+21,49

Праці	39 633	74 809	91 911	+35 176	+17 102	+88,75	+22,86
Відрахувань на соціальні заходи	11 204	20 775	25 604	+9 571	+4 829	+85,42	+23,24
Зобов'язань з податків і зборів	43 927	65 977	112 885	+22 050	+46 908	+50,20	+71,10
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	34 815	46 285	86 653	+11 470	+40 368	+32,95	+87,22
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	-	19 659	26 232	+19 659	+6 573	-	+33,44
Інші витрачання	415 535	613 776	649 724	+198 241	+35 948	+47,71	+5,86
Чистий рух коштів від операційної діяльності	42 154	-62 092	-112 676	-104 246	-50 584	-247,30	+81,47
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності							
Надходження від реалізації:							
фінансових інвестицій	77 817	101 722	146 381	+23 905	+44 659	+30,72	+43,90
Надходження від отриманих відсотків	-	134 359	160 673	+134 359	+26 314	-	+19,58
Витрачання на придбання:							
фінансових інвестицій	87 357	164 181	151 241	+76 824	-12 940	+87,94	-7,88
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	143 024	71 900	155 813	-71 124	+83 913	-49,73	+116,71
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності							
Витрачання на сплату дивідендів	-	-	48 256	-	+48 256	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності			-48 256	-	-48 256	-	-
Чистий рух коштів за звітний період	-	9 808	-5 119	+9 808	-14 927	-	-152,19

Аналізуючи дані представлені у таблиці 2.5 відповідно фінансових документів «Звіту про рух готівкових коштів» можна зробити наступні висновки. Переважно спостерегається позитивна тенденція по основних фінансових показниках страхової компанії. Реалізація послуг за період 2019 – 2020 років збільшилась на 268707 тис. грн, що склало 17,38% темпу росту по даному фінансовому показнику. Такий фінансовий показник, як чистий рух коштів від операційної діяльності за вказаний період знизився на 50584 тис. грн, що складає 81,47% темпу росту по даному показнику. Отже, результати діяльності АТ «Страхова група» «ТАС» протягом 2018– 2020 років можуть бути визначені як стабільні та ефективні, про що свідчить поступове зростання таких показників як обсяг власного капіталу, розмір зобов'язань та чистий прибуток страхової компанії.

Оцінка ліквідності страхової компанії здійснюється за допомогою системи фінансових показників, що дозволяє порівняти вартість поточних активів з різним рівнем ліквідності, з сумою поточних зобов'язань. На рисунку 2.5 представлено динаміку коефіцієнтів ліквідності АТ «Страхова група» «ТАС».

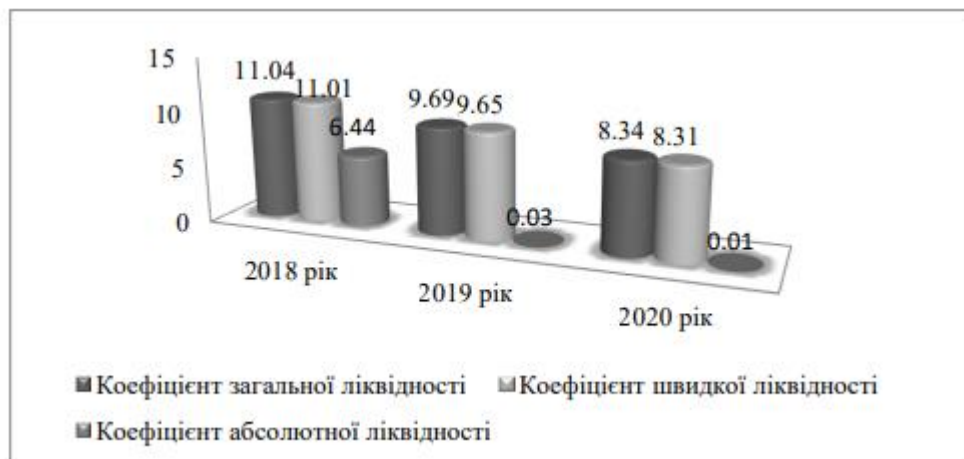

Рис. 2.5 Динаміка коефіцієнтів ліквідності АТ«Страхова група» «ТАС» за 2018–2020 роки

Коефіцієнт загальної ліквідності показує, чи має страхова компанія достатні ресурси для погашення поточних зобов'язань, тобто скільки гривень оборотних активів припадає на 1 грн поточних зобов'язань. Нормативним

значенням можна вважати коефіцієнт, що більший за 1. На рисунку 2.5 видно, що фактичне значення показника перевищує над нормативним, але спостерігається негативна тенденція його зменшення у 2019 та 2020 роках порівняно з 2018 роком. Така тенденція викликана негативною кон'юнктурою ринкового середовища протягом аналізованого періоду.

Наступним розрахованим коефіцієнтом є коефіцієнт швидкої ліквідності який показує, яку частину поточних зобов'язань компанія може погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних активів – грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. Даний показник є аналогічним до попереднього

Останнім коефіцієнтом є коефіцієнт абсолютної ліквідності, який показує частку зобов'язань, які страхова компанія має погасити негайно, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості чи реалізації інших активів. Нормативне значення коефіцієнта вважається більше за 0. У 2018 році значення коефіцієнту перевищувало нормативне, це свідчить про те, що у структурі оборотних коштів велику частку займали грошові кошти. Проведемо оцінку фінансової стійкості АТ «Страхова група» «ТАС», результати розрахунків відобразимо в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості АТ «Страхова група «ТАС» за 2018–2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.		Темп приросту, %	
				2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Показники наявності джерел формування запасів							
Власні джерела формування запасів	-337 787	-677 814	-728 043	-340 027	-50 229	+100,66	+7,41
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів	746 358	732 893	908 623	-13 465	+175 730	-1,80	+23,98

Продовження табл. 2.6

Основні джерела формування запасів	746 358	732 893	908 623	-13 465	+175 730	-1,80	+23,98
2. Показники забезпечення запасів джерелами формування							
Надлишок (+)/нестача (-) власних джерел формування запасів	-340 747	-681 096	-731 821	-340349	-50 725	+99,88	+7,45
Надлишок (+)/нестача(-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів	743 398	729 611	904 845	-13 787	+175 234	-1,85	+24,02
Надлишок (+)/нестача(-) основних джерел формування запасів	743 398	729 611	904 845	-13 787	+175 234	-1,85	+24,0
Тип фінансової стійкості	Нормальна	Нормальна	Нормальна				

Проаналізувавши джерела формування запасів і витрат та рівень їх забезпеченості (таблиця 2.6), бачимо, що протягом 2018–2020 років. АТ «Страхова група» «ТАС» має нестачу власних джерел формування запасів. Найбільша нестача власних джерел формування запасів була в 2020 році і становила -731 821 тис. грн, що на 50 725 тис. грн більше, ніж у 2019 році. У 2019 році також спостерігалася тенденція до збільшення нестачі власних джерел формування запасів – на 99,8% порівняно з 2018 роком. Проте АТ «Страхова група» «ТАС» протягом 2018–2020 років має достатню кількість власних та довгострокових позикових джерел формування запасів. Надлишок у 2019 році становив 729 611 тис. грн, що на 13 787 тис. грн менше, ніж у 2018 році. У 2020 році надлишок власних та довгострокових позикових джерел формування запасів зріс на 175 234 тис. грн (або на 24,02%) та становив 904 845 тис. грн.

Також позитивна тенденція спостерігається і за величиною основних джерел формування запасів. Так, у 2019 році надлишок загальної величини основних джерел становив 729 611 тис. грн, що на 13 787 тис. грн більше, ніж у 2018 році. У 2020 році загальний надлишок основних джерел формування запасів зріс на 175 234 тис. грн, що на 24,02% більше, ніж у 2019 році. Незважаючи на недостатню кількість власних джерел формування запасів, компанія знаходиться у безризиковій зоні й має нормальну фінансову стійкість. У такому стані АТ «Страхова група» «ТАС» використовує для покриття запасів окрім власних джерел також довгострокові позикові джерела, що гарантує платоспроможність і дає можливість зберігати фінансову рівновагу.

Поряд з абсолютним показниками проаналізуємо відносні показники фінансової стійкості АТ «Страхова група» «ТАС» та відобразимо отримані дані у таблиці 2.7.

Із розрахунків бачимо, що протягом 2018–2020 роки значення коефіцієнта автономії не відповідає нормативному. Так, у 2018 році значення коефіцієнта автономії становило 0,28. Проте у 2019 році спостерігаємо збільшення даного показника на 3,57% порівняно із 2018 роком, у 2020 році даний показник знову зменшився, що свідчить про збільшення залежності компанії від зовнішніх джерел фінансування. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу протягом 2018–2020 років перевищує нормативне значення. Найбільше значення показника спостерігається у 2018 та у 2020 роках що становить 0,72. Це свідчить про те, що у структурі джерел фінансування 72% займають зобов'язання. Протягом 2018–2020 років значення коефіцієнта фінансової залежності перевищує нормативне. Найбільшого значення показник набуває у 2018 році. Тобто на кожну гривню власних коштів припадає 3,56 грн фінансових ресурсів. Збільшення значення показника призвело до збільшення частки позикових коштів, а отже, і часткової втрати фінансової залежності.

Таблиця 2.7

Динаміка відносних показників фінансової стійкості АТ «Страхова група «ТАС» за 2018 – 2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.		Темп приросту, %	
				2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт автономії	0,28	0,29	0,28	+0,01	-0,01	+3,57	-3,45
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,72	0,71	0,72	-0,01	+0,01	-1,39	+1,41
Коефіцієнт фінансової залежності	3,56	3,45	3,53	-0,11	+0,08	-3,09	+2,32
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,96	0,96	0,95	-	-0,01	-	-1,04
Коефіцієнт фінансового ризику	2,56	2,45	2,53	-0,11	+0,08	-4,30	+3,27
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,39	0,4	0,3	-0,09	+0,1	-23,08	+33,33
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,66	1,2	1,3	-0,46	+0,1	-27,71	+8,33
Коефіцієнт забезпечення запасами	252,15	223,31	240,5	-28,84	+17,19	-11,44	+7,70

Значення коефіцієнта фінансової стійкості протягом 2018–2020 років. відповідає нормативному. У 2018–2019 роках значення коефіцієнта становило 0,96. Тобто 96% активів компанії фінансується за рахунок постійного капіталу та довгострокових зобов'язань. У 2020 році спостерігається незначне зменшення показника на 1,04%, але значення коефіцієнта знаходиться у межах норми. Високе значення показника свідчить про гарні перспективи розвитку компанії та низький ризик банкрутства.

Значення коефіцієнта фінансового ризику протягом досліджуваного періоду перевищує нормативне. Порівняно з 2019 роком значення коефіцієнта в 2020 році підвищилося на 3,27%. У 2018 році спостерігаємо за

перевищенням даного показника. Уже на 1 грн власного капіталу припадало 2,56 грн запозиченого. Перевищення нормативного значення коефіцієнта свідчить про посилення залежності компанії від інвесторів та кредиторів, що веде до зниження фінансової стійкості.

Значення коефіцієнта фінансової стабільності протягом 2018–2020 років не відповідає нормативному. У 2018 році значення показника становило 0,39 грн. У 2019 році спостерігається тенденція до зниження показника. Так, на кінець року значення коефіцієнта на 23,08% менше за минулий рік. У 2020 році значення показника збільшилося на 33,33%. Збільшення значення коефіцієнта фінансової стабільності свідчить про збільшення здатності компанії відповідати за своїми зобов'язаннями в середньо- та довгостроковій перспективі. Протягом 2018–2020 років коефіцієнт маневреності власного капіталу має негативне значення. У 2018 році значення коефіцієнта становило 1,66. У 2019 році ситуація погіршилася і значення показника зменшилося на 27,71%. Від'ємне значення показника свідчить, що для фінансування оборотних активів компанія використовує позикові кошти. У 2020 році відбулось незначне зростання показника на 8,33%.

Значення коефіцієнта забезпечення запасами протягом 2018 – 2020 років значно перевищує нормативне. Даний показник у 2018 році становив 252,15. У 2019 році спостерігалось зниження показника на 11,44% порівняно із 2018 роком. У 2020 році відбулось збільшення показника на 7,69% порівняно із попереднім періодом. Це свідчить про те, що запаси сформовані за рахунок власного оборотного капіталу.

За результатами аналізу АТ «Страхова група» «ТАС» можна вважати фінансово стійкою, яка в змозі виконувати зобов'язання за договорами страхування в умовах стабільної макроекономічної та ринкової ситуації. Проте аналіз абсолютних та відносних показників показав, що АТ «Страхова група» «ТАС» має проблеми з формуванням власних обігових коштів, що посилює залежність від зовнішніх інвесторів та може призвести до погіршення фінансової стійкості, тому АТ «Страхова група» «ТАС» потрібно постійно проводити фінансовий контролінг.

Одним із основних показників фінансової стійкості страхової компанії є її платоспроможність. Згідно закону України «Про страхування», платоспроможність страхової компанії визначається такими показниками»:

1. Фактичний запас платоспроможності = Активи – Нематеріальні активи – Зобов'язання

2. Нормативний запас платоспроможності страховика, який здійснює види страхування інші, ніж страхування життя, на будь-яку дату дорівнює більшій з визначених величин: – НЗП1 = 0,18·(страхові премії – 0,5·страхові премії, передані у перестраховування); – НЗП2 = 0,26·(страхові виплати – 0,5·страхові виплати, компенсовані перестраховиками) [5]. Фактичний запас платоспроможності повинен перевищувати розрахунковий нормативний запас платоспроможності на будь – яку дату.

Розрахунок запасу платоспроможності АТ «Страхова Група» «ТАС» за 2018–2020 роки наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка показників платоспроможності АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018–2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.	
				2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6
Активи	1 606 303	2 105 901	2 457 256	+499 598	+351 355
Нематеріальні активи	1 316	1 083	838	-233	-245
Зобов'язання	1 155 601	1 494 970	1 760 434	+339 369	+265 464
Страхові премії	1 387 745	1 815 100	2 026 920	+427 355	+211 820
Страхові платежі, сплачені перестраховикам	140 005	165 522	116 749	+25 517	-48 773
Страхові виплати	545 449	726 963	887 597	+181 514	+160 634
Страхові виплати компенсовані перестраховикам	12 801	33 445	6 436	+20 644	-27 009

Продовження табл. 2.8

Нормативний запас платоспроможності 1	237 194	311 821,02	354 338,19	+74 627	+42 517
Нормативний запас платоспроможності 2	140152,61	184 662,53	229 938,54	+44 510	+45 276
Фактичний запас платоспроможності (ФЗП)	449 386	609 848	695 984	+160 462	+86 136
Нормативний запас платоспроможності (НЗП max)	237 193,65	311 821,02	354 338,19	+74 627	+42 517
ФЗП/НЗП	1,89	1,96	1,96	0	0

Як видно з даних таблиці 2.8, фактичний запас платоспроможності АТ «Страхова група» «ТАС» був найменшим у 2018 році, потім протягом двох років він зріс до 695 984 тис. грн, що свідчить про позитивну тенденцію у ефективній діяльності компанії. З даних таблиці можна зробити висновок, що за досліджуваний період нормативний запас платоспроможності з кожним роком збільшувався, що свідчить про максимальну надійність щодо забезпечення платоспроможності страховика. Маржа платоспроможності, тобто різниця між фактичним та нормативним запасом платоспроможності страхової компанії мала позитивну тенденцію до зростання, про що свідчить рисунок 2.6.

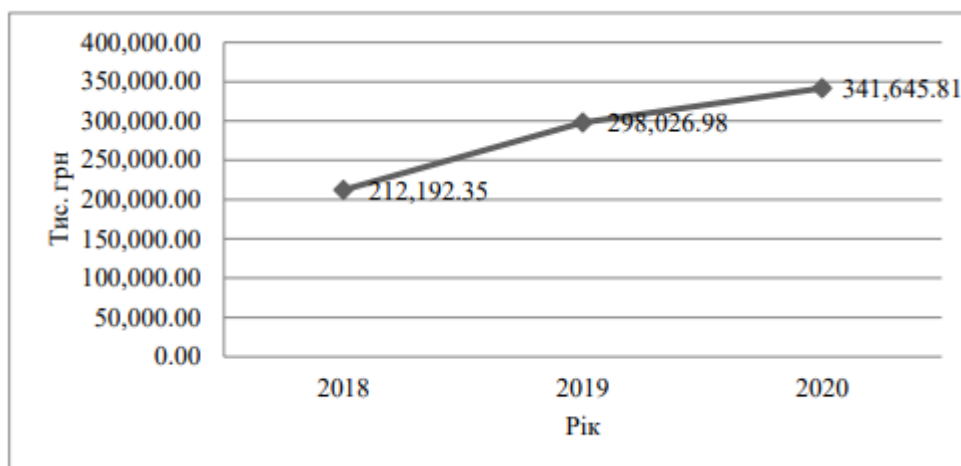

Рисунок 2.6. Динаміка маржі платоспроможності АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018–2020 роки

Наявність маржі платоспроможності характеризує АТ «Страхова група «ТАС» як платоспроможну компанію. Динаміка цього показника має зростаючу тенденцію у період з 2018–2020 роки. Так, якщо у 2018 році фактичний запас платоспроможності перевищував нормативний запас платоспроможності у 1,89 рази, то у 2019 та у 2020 роках – 1,96 рази. Отже, АТ «Страхова група «ТАС» у 2018–2020 роках було платоспроможним, що засвідчує його фінансову надійність і фінансову стійкість.

Одним із методів оцінки фінансової стійкості страховика є дослідження узагальнюючого показника – коефіцієнта фінансової надійності страхової компанії. Коефіцієнт надійності (Кн) характеризує ступінь ліквідності, платоспроможності та рентабельності страховика, і розраховується за наступною формулою:

$$K_n = \sqrt[3]{K_l \times K_p \times K_r}, \quad (1.1)$$

де Кл – коефіцієнт ліквідності;

Кп – коефіцієнт платоспроможності;

Кр – коефіцієнт рентабельності [26].

Протягом досліджуваного періоду, коефіцієнт ліквідності, що характеризує швидкість можливого виконання своїх зобов'язань, мав нестабільну динаміку.

Таблиця 2.9

Динаміка коефіцієнта надійності страхової компанії АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018-2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис. грн.	
				2019 / 2018	2020 / 2019
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт ліквідності	0,71	0,55	0,59	-0,16	+0,04
Коефіцієнт платоспроможності	1,89	1,96	1,96	+0,07	-
Коефіцієнт надійності	4,03	3,23	3,47	-0,8	+0,24

Протягом досліджуваного періоду, коефіцієнт ліквідності, що характеризує швидкість можливого виконання своїх зобов'язань, мав нестабільну динаміку. У 2019 році спостерігалось скорочення даного показника порівняно із 2018 роком. Проте у 2020 році знову спостерігалось зростання коефіцієнта ліквідності порівняно із 2019 роком, що оцінюється позитивно, адже відбулося зростання швидкості можливого виконання своїх зобов'язань.

Коефіцієнт платоспроможності, що характеризує достатність власних засобів страхової компанії для виконання своїх зобов'язань протягом 2018 – 2020 років мав стабільну динаміку. Скорочення показника у 2018 році було зумовлено більшими темпами зростання зобов'язань страхових компаній в порівнянні із темпами зростання капіталу. Натомість зростання показника у 2019 та 2020 роках свідчить про нарощення капіталу страхових компаній, що оцінюється позитивно.

Динаміка коефіцієнта надійності оцінюється позитивно, не зважаючи на зменшення показника у 2018 році. Адже вже у 2019 році спостерігалось його збільшення.

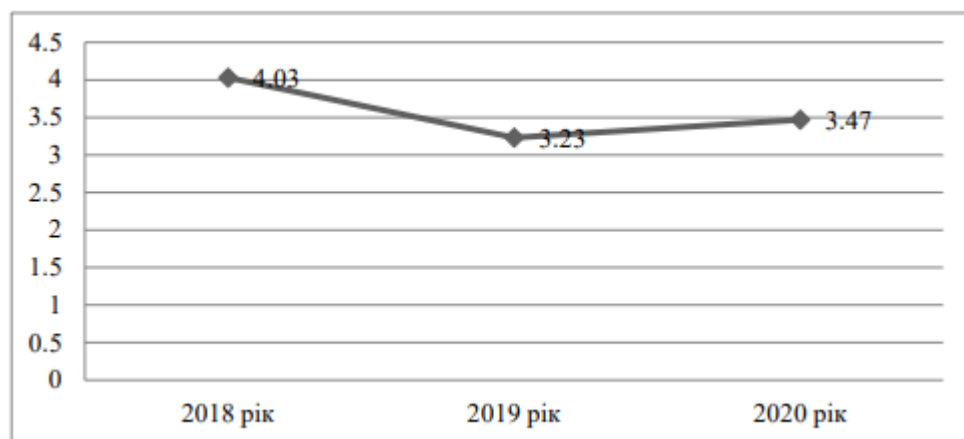

Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнта надійності АТ «Страхова група» «ТАС» за 2018–2020 роки

У АТ «Страхова група» «ТАС» спостерігалася нестабільна динаміка коефіцієнта надійності протягом досліджуваного періоду. Так у 2019 році відбулося суттєве скорочення показника із 4,03 до 3,23, що було зумовлено

зменшенням коефіцієнта ліквідності. Проте вже у 2020 році коефіцієнт надійності СК «ТАС» становив 3,47, що на 0,24 більше ніж у 2019 році.

На основі розрахунків оцінки фінансової стійкості отримано результат про те, що фінансовий стан страхової компанії АТ «Страхова група» «ТАС» є стійким, оскільки коефіцієнти стійкості, ліквідності, платоспроможності та надійності відповідають нормативним значенням.

2.2. Напрями покращення фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС»

Страхова компанія повинна підтримувати належний рівень стійкості, надійності та платоспроможності шляхом аналізу основних економічних показників, коефіцієнтів та обробки статистичних даних. Вирішальним критерієм підбору системи фінансових показників для здійснення комплексної оцінки фінансового стану повинен бути критерій їх об'єктивності: слід враховувати ті показники фінансові звітності, значення яких є найбільш реалістичними і ймовірність маніпулювання якими є мінімальною. Це допоможе в подальшому покращити та оптимізувати фінансовий стан страхової компанії.

В умовах високої конкуренції на ринку страхова компанія стикається з великою кількістю ризиків, які можуть призвести до зниження фінансової стійкості та погіршення фінансового стану. Організація ризик-менеджменту страхової компанії може вирішити основні завдання діяльності, зокрема: планування прибутків і збитків, зменшення несподіваних витрат, оптимізацію оподаткування, підвищення фінансової стійкості. Ми вважаємо, що процес управління ризиками фінансової стійкості страхової компанії – це низка рішень і заходів, що вживаються для виявлення та аналізу ризиків, спрямованих на оптимізацію управління в умовах ризику. Підсистема управління ризиками фінансової стійкості страхової компанії передбачає визначення, оцінку та контроль заходів, що вживаються для реалізації довгострокових та короткострокових управлінських рішень. З огляду на це,

ми пропонуємо модель управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків з метою покращення її фінансового стану (рис. 2.8).

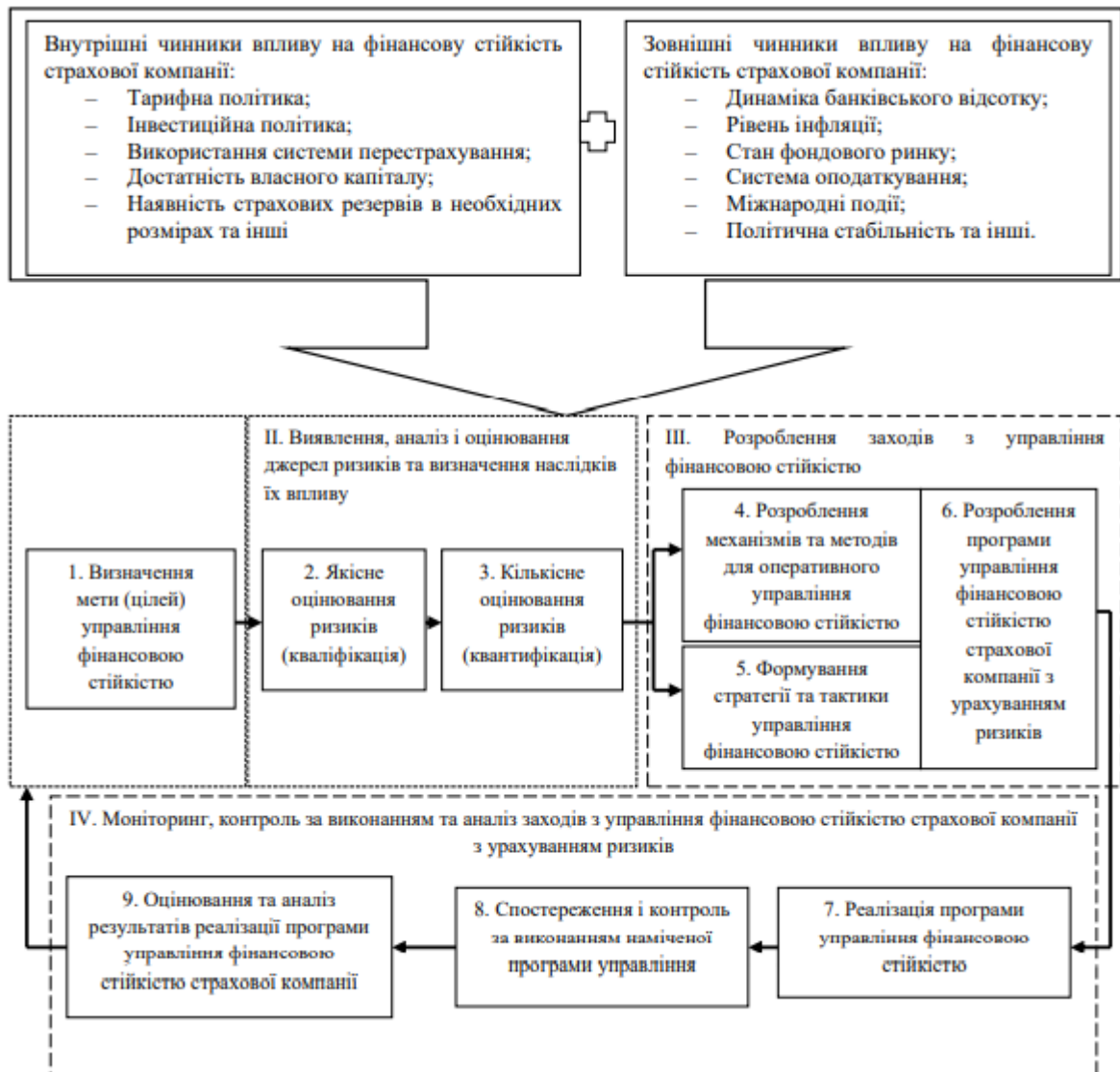

Рис. 2.8. Модель управління фінансовою стійкістю АТ «Страхова група» «ТАС» з урахуванням ризиків [27, с. 41; 28, с. 85]

Зазначена модель управління ризиками повинна містити повну інформацію про можливі ризики та методи управління ними. До моделі також включається перелік вжитих превентивних заходів та можливі напрямки покриття збитків.

Модель управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків включає в себе такі основні етапи:

- перший етап – постановка мети;

- другий етап – виявлення, аналіз та оцінка джерел ризику та визначення наслідки його впливу;
- третій етап – розробка заходів з управління фінансовою стійкістю;
- четвертий етап – моніторинг, контроль за виконанням та аналіз заходів щодо управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків.

Розглянемо кожен етап докладніше.

На першому етапі впровадження моделі управління фінансовою стійкістю з урахуванням ризиків потрібно:

- забезпечити оптимальний баланс між прибутковістю та стабільністю бізнесу, фінансовою стійкістю;
- здійснити пошук способів мінімізації ризику, орієнтирів на збільшення прибутку в умовах нестабільності зовнішнього середовища;
- забезпечити запобігання фінансовим проблемам;
- гарантувати збереження ресурсів або повністю отримати очікуваний дохід (прибуток) в результаті прийнятого рішення.

На другому етапі розпочинається процес виявлення, аналізу та оцінки чинників, що впливають на ризик. Важливим також є контроль ліній бізнесу, що розвиваються всередині компанії.

Детальний аналіз ризиків включає виявлення та ідентифікацію зовнішніх та внутрішніх факторів ризику, що впливають на виникнення та погіршення умов ризику; оцінку конкретних умов ризику; оцінку на основі можливих втрат та визначення їх допустимих рівнів; зону розміщення факторів ризику, яка залежить від пріоритетності їх обробки.

Головним напрямом тут є якісний аналіз ризику, який включає: - визначення джерела та причини ризику, потенційних зон ризику, всіх можливих видів ризиків;

- з'ясування фактичних переваг та негативних наслідків, які можуть виникнути від впровадження управлінських рішень, пов'язаних з ризиком.

Під час якісного аналізу важливо не тільки виявити всі види ризиків, які загрожують фінансовій стійкості страхової компанії, а й виявити можливі збитки, які супроводжують ризикові події (таблиця 2.10).

Таблиця 2.10

Класифікація факторів ризику та сценаріїв стрес-тестування страхової компанії

Група ризиків	Фактори ризику	Сценарії стрес-тестування
Страхові ризики	Ризик недостатності страхових премій та страхових резервів, катастрофічний ризик, ризик розірвання договорів страхування, ризик зростання витрат та ведення справи	Коливання частоти середнього розміру і терміну виплати страхових відшкодувань; зміна рівня страхових виплат; коливання частки достроково припинених страхових договорів; неточне прогнозування катастрофічних подій.
Ринкові ризики	Ризик зміни процентних ставок, фондовий ризик, майновий ризик, ризик спреду, валютний ризик, ризик концентрації, ризик неліквідності премій.	Коливання ринкової вартості акцій; коливання дохідності державних цінних паперів; коливання валютних курсів; коливання різниці в дохідності між корпоративними облігаціями та державними облігаціями; коливання ринкових цін на нерухомість; зміни рівня диверсифікації портфеля активів.
Кредитні ризики	Ризик дефолту контрагентів (банки, страхові компанії, клієнти)	Зниження кредитного рейтингу перестраховиків; погіршення кредитоспроможності інших контрагентів та посередників; невиконання зобов'язань перестраховиками та боржниками
Операційні ризики	Ризик, що виникає в результаті неадекватних чи невдалих внутрішніх процесів, або в результаті дій персоналу, або в результаті певних зовнішніх подій.	Помилка при розрахунку тарифу чи розміру необхідного обсягу резервів; випадки страхового шахрайства; зниження рівня довіри страхувальників до страховиків.

Для проведення стрес-тестування та визначення ризиків для вітчизняних страхових компаній було б доцільно автоматизувати програму, яка виключить ручний підрахунок заданих показників, знівелює суб'єктивізм та

людський фактор, перевірятиме ризики, які впливають на фінансову стійкість страхової компанії, а також дасть змогу комплексно оцінити рівень впливу стресів на фінансовий стан окремої страхової компанії чи страхового ринку в цілому.

Результат якісного аналізу є важливим джерелом інформації для кількісного аналізу. Кількісний аналіз виражає індивідуальні ризики та ризики загальних рекомендованих рішень шляхом визначення ймовірності настання ризикових подій та чисельного значення їх наслідків. Кількісний аналіз включає числове вираження індивідуального ризику та ризику загальних запропонованих рішень.

Третій та четвертий етап передбачають вибір стратегії та методів обмеження ризиків. Після цього здійснюється певний комплекс заходів із зниження ризику фінансової стійкості.

Методи обмеження ризику мають різний вплив на зниження ризику за конкретних обставин. У довгостроковій перспективі правильне управління ризиками підвищить шанси страхової компанії на покращення фінансової стійкості та значно знизить ризик погіршення її фінансового стану.

Ключовими умовами ефективного практичного застосування запропонованої моделі управління фінансової стійкості з урахуванням ризиків є: взаємозалежність та узгодженість процесів у системі та у сфері управління фінансами страхової компанії; покращення кількісних та якісних фінансових показників діяльності (капітал, рентабельність); використання сучасних інновацій та інформації в процесі пошуку та розробки рішень з управління ризиками; здійснення роботи з управління ризиками на основі своєчасності, послідовності, системності та чіткої структури. Управління ризиками в цій моделі реалізується з використанням таких загальноживаних методів управління: контроль ризиків, передача ризиків, прийняття ризику чи неприйняття ризику, що залежить від переліку та терміновості визначення заходів реагування.

У системі управління ризиками страхової компанії необхідно враховувати моделі та методи моделювання та формування сценаріїв ризику. Одним із

таких методів є SWOT-аналіз, оскільки він дозволяє вивчити слабкі сторони та загрози страхової компанії та компенсувати їх можливостями та сильними сторонами.

Проведемо SWOT-аналіз АТ «Страхова група» «ТАС» та висвітлимо результати у таблицях 2.11.

Таблиця 2.11

SWOT-аналіз АТ «Страхова група» «ТАС»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - багаторічний досвід на страховому ринку; - розвинена мережа відділень; - велика клієнтська база; - наявність кваліфікованих кадрів; - лідер у рейтингу TOP-10 страхових компаній України; - стійке зростання надходжень за рахунок страхових премій та надання страхових послуг; - достатня кількість трудових ресурсів; - наявність великої кількості ліцензій, що забезпечує можливості розширення асортименту та вільного маневрування на ринку; - забезпеченість новітніми технологіями для вивчення ринку та функціонування на ньому 	<ul style="list-style-type: none"> - відсутність єдиної інформаційної бази; - значні відмінності бізнес-процесів; - відсутність терміналів у центрах продажу для розрахунку у безготівковій формі; - відсутність заходів спрямованих на поліпшення ситуації компанії на страховому ринку; - недосконала система взаємодії з посередниками; - недосконалість технічного оснащення у малих представництвах компанії
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - впровадження нових видів страхування; - покращення інвестиційної діяльності; - розширення агентської та філіальної мережі; - залучення клієнтів малого та середнього бізнесу; - зростання суми страхових премій; - розвиток та застосування прогресивних наукових розробок для підвищення платоспроможності та фінансової стійкості 	<ul style="list-style-type: none"> - велика кількість конкурентів; - високий рівень збитковості по договорах страхування КАСКО та страхування цивільноправової відповідальності водіїв; - слабкий розвиток ринкової інфраструктури реалізації страхових послуг; - збільшення кількості шахрайств на страховому ринку, а це призводить до зростання недовіри населення до страхових компаній

На основі SWOT-аналізу АТ «Страхова група» «ТАС», виділено сильні та слабкі сторони страхової компанії, можливості та загрози успішного розвитку. Отримані можуть бути використані як основа для вдосконалення фінансового управління страхової компанії на тактичному та стратегічному рівні та коригуванні існуючої стратегії розвитку.

Слід відмітити, що діяльність страхових компаній суттєво відрізняється від інших видів підприємницької діяльності. Головна відмінність – бажання страхової компанії брати на себе ризики різних суб'єктів господарювання, проте головною метою діяльності страхових компаній та інших суб'єктів господарювання є отримання позитивних фінансових результатів. Порівняно з іншими фінансовими посередниками, управління ризиком є невід'ємною частиною страхового бізнесу більшою мірою. Це відіграє важливу роль, так як оцінка, і здійснення заходів попередження, скорочення та компенсації по відношенню до різних суб'єктів господарювання є основною функцією страхової компанії. Зниження ефективності управління фінансовими ризиками страхової компанії не тільки призведе до зниження середньої норми прибутку компанії, але й негативно вплине на її стійкість, загалом підриваючи стабільність страхової системи.

Таким чином, запропонована модель управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків забезпечить для страхової компанії АТ «Страхова група» «ТАС» зниження загальної суми збитків, сприятиме її фінансовій стійкості, покращенню її фінансового стану та ефективному розвитку у майбутньому.

ВИСНОВКИ

Результати, отримані під час дослідження дають підстави сформулювати наступні висновки.

1. Вивчено сутність та необхідність проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Проведений огляд наукових робіт дає підстави узагальнити підходи авторів щодо поняття фінансового стану підприємства та визначити його як спроможність підприємства забезпечити фінансування поточної діяльності, розвиток та погашення зобов'язань перед іншими учасниками ринку. Метою здійснення підприємством оцінки власного фінансового стану є виявлення резервів підвищення ліквідності та прибутковості, прогнозування фінансового стану на майбутнє.

Для оцінки фінансового стану підприємства застосовують такі критерії як: фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, кредитоспроможність, прибутковість діяльності підприємства, оптимальність розподілу прибутку, раціональне використання ресурсів і наявність власних фінансових ресурсів.

Для подальшого вивчення підходів до оцінки фінансового стану страхової компанії, розкрито сутність діяльності страховика як суб'єкта підприємницької діяльності. Страхова компанія, аналогічно до підприємства, проводить всебічний аналіз фінансового стану, але з врахуванням специфіки страхової діяльності, з метою підтримання фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, забезпечення конкурентоспроможності в довгостроковому періоді.

2. Розкрито методичні основи комплексної оцінки фінансового стану страхової компанії. В роботі представлено найбільш повну систему комплексного оцінювання фінансового стану страхової компанії, в якій поєднано однотипні показники в наступні групи показників: показники ліквідності та платоспроможності; показники рентабельності та ділової активності; показники фінансової стійкості.

Завдяки простоті обчислення наведених коефіцієнтів та доступності даних у фінансовій звітності та додатках до неї, сформована група показників дає змогу провести оперативну комплексну оцінку фінансового стану страхової компанії, а отже, є оптимальною.

3. Проведено комплексне оцінювання фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС». Акціонерне товариство «Страхова група» «ТАС» працює на страховому ринку України з 1998 року. Це універсальний страховик, що пропонує споживачам більше 100 страхових продуктів за різними видами добровільного та обов'язкового страхування.

Комплексна оцінка фінансового стану включала в себе аналіз структури страхового портфеля, динаміки складу та структури активів і пасивів балансу, динаміки фінансових результатів, руху готівки, ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності.

Загалом аналіз засвідчив, що загалом фінансовий стан АТ «Страхова група» «ТАС» є стабільним. Для СГ «ТАС» характерний інтенсивний шлях розвитку, що свідчить про досить ефективне використання компанією власних ресурсів. Водночас компанії необхідно постійно дотримуватись адекватної, комплексної та гнучкої системи антикризового управління з метою забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості.

4. Визначено напрями покращення фінансового стану АТ «Страхова група» «ТАС». Вирішальним критерієм підбору системи фінансових показників для здійснення комплексної оцінки фінансового стану повинен бути критерій їх об'єктивності: слід враховувати ті показники фінансової звітності, значення яких є найбільш реалістичними і ймовірність маніпулювання якими є мінімальною.

В умовах високої конкуренції на ринку страхова компанія стикається з великою кількістю ризиків, які можуть призвести до зниження фінансової стійкості та погіршення фінансового стану. Організація ризик-менеджменту страхової компанії може вирішити основні завдання діяльності, зокрема: планування прибутків і збитків, зменшення несподіваних витрат, оптимізацію оподаткування, підвищення фінансової стійкості. З огляду на це,

в роботі запропоновано модель управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків з метою покращення її фінансового стану.

Модель управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків включає в себе такі основні етапи: перший етап – постановка мети; другий етап – виявлення, аналіз та оцінка джерел ризику та визначення наслідки його впливу; третій етап – розробка заходів з управління фінансовою стійкістю; четвертий етап – моніторинг, контроль за виконанням та аналіз заходів щодо управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків.

Запропонована модель управління фінансовою стійкістю страхової компанії з урахуванням ризиків забезпечить для страхової компанії АТ «Страхова група» «ТАС» зниження загальної суми збитків, сприятиме її фінансовій стійкості, покращенню її фінансового стану та ефективному розвитку у майбутньому.

На основі SWOT-аналізу АТ «Страхова група» «ТАС», виділено сильні та слабкі сторони страхової компанії, можливості та загрози успішного розвитку. Отримані можуть бути використані як основа для вдосконалення фінансового управління страхової компанії на тактичному та стратегічному рівні та коригуванні існуючої стратегії розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дем'яненко М.Я., Чудовець В.В.. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку. ННЦ «Інститут аграрної економіки». 2008. Київ. 267с.
2. Пасько Т.О. Історія бухгалтерського обліку: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Суми: ВТД «Університетська книга», 2009. 141 с.
3. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [Навч. пос.]. К.: Знання, 2004. 654 с.
4. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. С. Ф. Покропівного. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2002. 528 с.
5. Литовских А. М. Фінансовий менеджмент: конспект лекцій. Уч. сел. Т: ТРТУ. 2004. 76 с.
6. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1998 р. №22 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
7. Гриньова В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Х.: Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2004. 432 с.
8. Фінансовий менеджмент: підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. К.: КНЕУ, 2005. 536 с.
9. Коробов М. Я. Фінансово – економічний аналіз діяльності підприємств. К.: Знання, 2012. 294 с.
10. Економічний аналіз: навчальний посібник / Болюх М. А., Бурчевський В. З., Горбаток М. І. та ін.; за ред. М. Г. Чумаченка. К.: КНЕУ, 2001. 540 с.
11. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 612 с.
12. Бандурка, М.Я. Коробов, П.І. Орлов, К.Я. Петрова. К.: Либідь, 2002. 384 с.
13. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. [Підручник]. К.: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.
14. Багацька К. В., Говорушко Т. А., Шеремет О. О. Фінансовий аналіз. К.: Видавничий дім «АртЕк», 2014. 320 с.

15. Ткаченко Н.В. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній: теорія, методологія та практика: монографія / Національний банк України, Університет банківської справи. Черкаси: Черкаський ЦНТІ, 2009. 578с.
16. Закон України «Про страхування» від 28.04.2020 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
17. Шірінян Л. В. Організація фінансів страхових компаній України в сучасних умовах. Регіональна Економіка. 2006. № 3. С. 18-25.
18. Яворська Т. В. «Страхові послуги»: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 350 с.
19. Закон України «Про господарські товариства» 1576-ХІІ від 17.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 14.11.2020)
20. Семенов Г.А., Єропутов О.О., Єлькін А.В. Оцінка ефективності структури капіталу акціонерного товариства. Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку. 2012. С. 75–89.
21. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2007. 323 с.
22. Шірінян Л. В. Фінансовий аудит страховика як метод контролю і регулювання діяльності страхової компанії. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 7–8 (134–135). С. 114–119.
23. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: монографія / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 406 с.
24. Розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18#n134>.
25. Офіційний сайт АТ «Страхова група» «ТАС». URL: <http://sgtas.ua/>
26. Олійник В.М. Фінансова стійкість страхових компаній: монографія. / В. М. Олійник. Суми.: Університетська книга, 2015. 287 с.

27. Лойко В.В. Управління фінансовими ризиками страхової компанії. European scientific journal of Economic and Financial innovation. 2019. №2(4). С. 21-29.
28. Турко М.О. Теоретичні основи управління ризиками підприємства Економіка розвитку. 2011. № 4 (60). С. 85-89.

Додаток В

Найменування	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА ГРУПА "ТАС"	Дата	КОДИ 26.02.2019
Територія	м. Київ, Святошинський р-н	за ЄДРНОУ	30115243
Організаційно-правова форма		за КОАТУУ	803860000
господарювання		за КОПФГ	96220
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12
Середня кількість працівників:			
Адреса, телефон: 03062 м. Київ, простяк Перемки, буд. 65, 044 536 00 20			
Одновалювальну: тис грн. без десятичного знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за допомогою (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 538	1 316
первісна вартість	1001	13 897	13 902
накопичена амортизація	1002	(12 359)	(12 586)
Незвершені капітальні інвестиції	1005	26 000	26 000
Основні засоби	1010	86 593	82 743
первісна вартість	1011	119 582	121 355
знос	1012	(32 989)	(38 612)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі капіталу інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	176 711	250 480
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	123 024
Залишок коштів удеценралізованих страхових резервних фондах	1065	195 399	304 956
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	486 241	788 519

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 229	2 960
Виробничі запаси	1101	2 229	2 960
Незавершені виробництва	1102	0	0
Голова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити та переказні записки	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	130 740	175 297
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за придбаним авансом	1130	2 854	3 806
з банками	1135	0	0
у тому числі з податковим органом	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	8 718	13 477
із курсових різниць розрахунків	1145	0	0
інші поточні дебіторська заборгованість	1155	7 531	7 741
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	395 521	459 825
Готівка	1166	1	1
Расхунки в банках	1167	395 520	459 824
Виплати майбутніх періодів	1170	357	439
Частина переказів у страхових резервах у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належності витрат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	21 656	39 415
інших страхових резервах	1184	102 023	114 824
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	671 629	817 784
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи в'їзду	1200	0	0
Баланс	1300	1 157 870	1 606 303

Гривня	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (гвінзовий) капітал	1400	102 000	102 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	33 467	33 467
Доходовий капітал	1410	0	0
Власницькі доходи	1411	0	0
Накопичення у роз'ясненні	1412	0	0
Резервний капітал	1415	13 042	16 190
Нерозподілений прибуток (неподілений збиток)	1420	288 144	288 807
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Випущений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	13 555	10 268
Усього за розділом I	1495	450 208	450 732

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	3 852	5 905
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	3 852	5 905
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	661 800	1 078 640
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних витрат	1532	331 747	450 416
резерв на зобов'язання третім	1533	330 053	628 223
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Привокний фонд	1540	0	0
Резерв на витрати джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	665 652	1 084 145
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселівдані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	23 249	36 056
розрахунками з бюджетом	1620	8 660	14 264
у тому числі з податку на прибуток	1621	7 196	9 728
розрахунками зі страхування	1625	2	2
розрахунками з оплати праці	1630	14	32
одержаннями авансів	1635	9 078	10 194
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	911	4 692
Відстрочені окремі інші доходи від перестраховувачів	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	96	6 186
Усього за розділом III	1695	42 010	71 426
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами витрат			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 157 870	1 606 303

Керівник

Ціруж Павло Вікторович

Головний бухгалтер

Кульгінська Ірина Олександрівна

Львівський

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"СТРАХОВА ГРУПА "ТАС"Дата
за ЄДРПОУ

26.02.2019

30115243

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0	0
Чисті зароблені страхові премії	2010	967 328	810 712
Премії підписані, валова сума	2011	1 387 745	1 023 863
Премії, передані утрьох страхування	2012	(140 005)	(111 807)
Зміна резерву зароблених премій, валова сума	2013	298 170	96 332
Зміна частки пере страхових в резерві зароблених премій	2014	17 758	-5 012
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(165 526)	(206 278)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(545 449)	(371 337)
Валовий:	2090	256 353	233 097
гривенок			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (виграш) від зміни резервів довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (виграш) від зміни інших страхових резервів	2110	-105 868	-65 595
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-118 669	-118 537
Зміна частки пере страхових в інших страхових резервах	2112	12 801	52 942
Інші операційні доходи	2120	93 376	52 749
Дохід від зміни вартості активів, які одніювались за справ єдиного звітності	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, кваліфікованих під оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(212 722)	(171 956)
Витрати на збут	2150	(3 057)	(4 040)
Інші операційні витрати	2180	(121 393)	(56 417)
Витрати від зміни вартості активів, які одніювались за справ єдиного звітності	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	0	0
гривенок			
збиток	2195	(93 511)	(12 162)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	128 609	97 326

Інші доходи	2240	41 622	5 131
Доходи від блоку однієї діяльності	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(626)	(487)
Витрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(34 161)	(10)
Привбуток (збиток) від діяльності нефінансової	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
привбуток	2290	41 933	89 798
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (доходи) з податку на привбуток	2300	-37 780	-26 847
Привбуток (збиток) від призначеної діяльності гасли оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
привбуток	2350	4 153	62 951
збиток	2355	(0)	(0)

II. Службовий дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Доходів (уціна) необоротних активів	2400	0	0
Доходів (уціна) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частина іншого службового доходу акціонерів та співвісників підприємств	2415	0	0
Інший службовий дохід	2445	0	0
Інший службовий дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на привбуток, пов'язаний з іншим службовим доходом	2455	(0)	(0)
Інший службовий дохід гасли оподаткування	2460	0	0
Службовий дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4 153	62 951

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	5 199	5 416
Витрати на оплату праці	2505	48 453	39 542
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 201	9 213
Амортизації	2515	7 168	7 135
Інші операційні витрати	2520	487 472	333 886
Разом	2550	559 453	395 192

IV. Розрахунок показників привутовості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Середня середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий привбуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000

Скредитований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник: Цірук Павло Вікторович

Головний бухгалтер: Кулагінська Ірина Олександрівна

Підприємство: ПРивАТНЕ АКціОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"СТРАХОВА ГРУПА "ТАС"

Дата:
за ЄДПОУ

КОДІ
26.02.2019
30115243

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2018 рік
Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рада	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 180 528	839 298
Повернення податків і зборів	3005	0	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	735	596
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	0	0
Надходження від іпотек за залишковими коштами на початок року	3025	0	0
Надходження від боржників неустойки (штрафи, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	64 158	44 268
Випрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(692 968)	(483 339)
Праци	3105	(39 633)	(32 291)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(11 204)	(9 466)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(43 927)	(31 989)
Випрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(34 815)	(0)
Випрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(0)
Випрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(0)	(0)
Випрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Випрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(0)
Випрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Випрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Випрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші випрачання	3190	(415 535)	(243 180)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	42 154	83 877
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	77 817	7 500

необоротних активів	3205	0	1 431
Надходження від отримання:			
відсотків	3215	87 357	76 176
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вступу домірного підприємства та інших господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3290	0	0
Витрати на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(143 024)	(17 578)
необоротних активів	3260	(0)	(17 000)
Витрати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрати на надання грозя	3275	(0)	(0)
Витрати на придбання домірного підприємства та інших господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	22 150	50 529
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від співпражучастки в домірному підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрати на:			
Вступ власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(0)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрати на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрати на сплату зобов'язаності з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрати на придбання частини в домірному підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрати на виплати неопов'язаним часткам домірних підприємств	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	0
Чистий рух коштів за звітний період	3400	64 304	134 406
Залишок коштів на початок року	3405	395 521	261 115
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	459 825	395 521

Керівник

Цржук П'єтро Вікторович

Головний бухгалтер

Кульгінська Ірина Олександрівна

Додаток Г

Підприємство о	ПЕНВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА ГРУПА "ТАС"	Дата (рік, місяць, число)	2021	12	10
Територія	М.КИЇВ	за ЄДРПОУ/МЄДР	30119343		
Організаційно-правова форма господарювання	акціонерне товариство	за КОДІ# Г	230		
Вид економічної діяльності	інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12		
Середня кількість працівників	1 101				
Адреса, телефон	проспект Перемоги, буд. 65, М.КИЇВ обл., 03062		5360020		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), процентні показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складно (дробник по знаменувачу "ч" у відсотковій лінійці):					
за поглинянням (стандартами) бухгалтерського обліку					V
за лінійними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Кош до ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	Налоговок місячного періоду	На кінець місячного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені активи	1000	1 083	838
первісна вартість	1001	12 792	12 792
накопичена амортизація	1002	11 709	11 954
Незавершені ангільські інвестиції	1005	46 000	66 832
Основні засоби	1010	151 003	147 196
первісна вартість	1011	216 607	226 077
знос	1012	65 604	78 881
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційно-нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційно-нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	556 558	563 751
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податки і збори	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	153 060	191 383
Залишок коштів у центральних банках страхових резервних фондів	1065	38 1 041	454 665
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 288 745	1 424 866
II. Оборотні активи			
Затмас	1100	3 282	3 778
Виробничі затмас	1101	3 282	3 778
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити пере страхування	1115	-	-
Векселі операційні	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	236 124	276 776
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за наданими авансами	1130	15 672	4 040
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	16 144	154 54
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 965	7 376
Поточні фінансові інвестиції	1160	334 539	514 986
Пропітні інвестиції	1165	25 562	20 443
Готівка	1166	-	-
Расування банків	1167	25 562	20 443
Виправдані витрати	1170	341	959
Частина пере страхових у страхових резервах	1180	178 507	188 599
у тому числі:	1181	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв коливань витрат	1182	-	-
резерв незароблених премій	1183	30 238	33 893

інші страхові резерви	1184	148 269	154 706
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	817 156	1 032 391
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 105 901	2 457 256

Назва	Код ради	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	102 000	102 000
Внесок до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	84 363	84 363
Додатковий капітал	1410	-	-
Інші фінансові доходи	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	16 397	16 397
Нерозподілений прибуток (немає негативного збитку)	1420	378 793	454 383
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Випушений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	29 378	39 679
Усього за розділом I	1495	610 931	696 822
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податки із зобов'язань	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	21 063	11 321
Довгострокові забезпечення	1520	9 042	11 103
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	9 042	11 103
Цільове фінансування	1525	-	-
Відстрочена допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 380 602	1 614 042
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	585 667	672 278
резерв незаробленої премії	1533	794 935	941 764
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привласнений фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дивиденду	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 410 707	1 636 666
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові і строкові банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	43 917	58 945
розрахунками з бюджетом	1620	26 117	19 345
у тому числі з податку на прибуток	1621	21 346	17 155
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оподаткування	1630	146	84
Поточна кредиторська зборгованість за одержаними авансами	1635	13 091	18 549
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з умовними	1640	-	-
Поточна кредиторська зборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Додатковий булінг періодів	1665	991	2 979
Відстрочені окислені доходи від переїстраховань	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1	23 866
Усього за розділом III	1695	84 263	123 768
IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів непереманного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 105 901	2 457 256

Керівник:

Головний бухгалтер

*ЕП Царук Павло
Вікторович*
*ЕП Кульгінська
Ірина
Олександрівна*

Царук Павло Вікторович

Кульгінська Ірина Олександрівна

Виправлено в порядку встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Дата (рр.кк.мм.) 2021 01 01
 Код за ЄДРПОУ 30115343
Підприємство ПРIVATEНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА ГРУПА "ТАС"
 (повна назва)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2020 Р.
 Форми № Код за ДКУД 1801003

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код радян	За звітної період	За звітний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	1 766 998	1 473 689
премії надіслані, валова сума	2011	2 026 920	1 815 100
премії, передані у перестраховувачів	2012	116 749	165 522
зміна резерву не зароблених премій, валова сума	2013	146 828	166 712
зміна частки перестраховувачів у резерві незароблених премій	2014	3 655	(9 177)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(393 480)	(328 861)
Чисті поточні збитки за страховими виплатами	2070	887 597	726 963
Валовий прибуток:	2090	485 921	417 865
збиток:	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резерві довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(80 175)	(101 806)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(86 611)	(135 251)
зміна частки перестраховувачів в інших страхових резервах	2112	6 436	33 445
Інші операційні доходи	2120	131 383	95 095
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості асигновань, які сфінансовані за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних асигновань і сім'ямогостодарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вибілених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(331 791)	(271 197)
Витрати на збут	2150	(2 941)	(2 837)
Інші операційні витрати	2180	(197 880)	(167 831)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості асигновань, які сфінансовані за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних асигновань і сім'ямогостодарської продукції	2182	-	-
Фінансові результати від операційної діяльності:	2190	4 517	-
прибуток:	2190	4 517	-
збиток:	2195	(-)	(30 711)
Доходи від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	230 689	205 449
Інші доходи	2240	129 102	72 623
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благоприємної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(5 631)	(6 622)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(138 905)	(74 171)
Привласнені (збиток) від впливу інфляції на номінальні статті	2275	-	-
Фінансові результати до оподаткування:	2290	219 772	166 568
прибуток:	2290	219 772	166 568
збиток:	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(82 760)	(58 287)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:	2350	137 012	108 281
прибуток:	2350	137 012	108 281
збиток:	2355	(-)	(-)

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА ГРУПА "ТАС"**
(найменування)

Дата (рр. місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
30115243		

ДОКУМЕНТ ПРИНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2020 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 814 951	1 546 244
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005	-	-
Цільового фінансування	3010	1 431	795
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної сировини	3040	9 396	9 728
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	115 967	123 087
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 174 297)	(966 609)
Праці	3105	(91 911)	(74 809)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(25 604)	(20 775)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(112 885)	(65 977)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(86 653)	(46 285)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(33)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(26 232)	(19 659)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(649 724)	(613 776)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-112 676	-62 092
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	146 381	101 722
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отримання:			
відсотків	3215	160 673	134 359
дивидендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від повернення позик	3230	-	-
Надходження від вступу дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання фінансових інвестицій	3255	(151 241)	(164 181)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	155 813	71 900
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Находження від продажу частин в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(48 256)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частин в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-48 256	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-5 119	9 808
Залишок коштів на початок року	3405	25 562	15 754
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	20 443	25 562

Керівник
Головний бухгалтер

ЕП Царук Павло
Вікторович

ЕП Кульгінська
Ірина
Олександрівна

Царук Павло Вікторович

Кульгінська Ірина Олександрівна